ERDE JAAR. N°. 962. 1840. VRIJDAG, 18 DECEMBER.

DE AVONDBODE,

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

Abonnement
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206.
alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.
Brieven, Gelden, enz., moeten franco worden ingezonden.

Prijs
VOOR 3 MAANDEN
te Amsterdam ....
en Buitensteden franco .... » 8.—
ADVERTENTIËN.
ZEVEN REGELS of minder .... f 1.75.
Elken regel meer .... » 25.
ZEGEL voor elke Advertentie en herhaling .. » 35.

BUITEN GEWOON
BUITENGEWOON ZEGEL * NOORD-HOLLAND 3 C.

Openbaar Onderwijs.

(*Vervolg van N°. 960.*)

ir het daarom niet af! » schrijft de heer de Raadt. (1) « Integen-
uich er ons schoolwezen te meer om toe, dat het als *geplaatst is*
n de beide strijdende magten: gouvernement en geestelijkheid. »
meening is niet ongewigtig te achten, wanneer men in aanmerking
dat zij uit de pen is gevloeid van een' man, die in dat school-
zelf eene aanzienlijke plaats bekleedt, en aan het hoofd staat van,
een geacht lid der staten generaal (2) in de dubbele kamer getuigde,
onzer beste opvoedingsgestichten. » Moeijelijk valt nogtans te begrij-
n welken zin « *gouvernement* en *geestelijkheid* » hier te lande, en in
r, dat wij beleven, twee *strijdende magten* kunnen te noemen zijn.
der laat zich uit de geschiedenis de loop der omstandigheden verkla-
waaruit aanleiding kan genomen zijn, om het schoolwezen als *op zich staande*, en mitsdien, als ware het, onafhankelijk, zoo wel van het
nement, als van eenige geestelijkheid, aan te merken. Niet slechts
zijne inrigting reeds, als gezegd is, verkregen vóór het bestaan van
grondwettelijke voorschriften, maar zelfs ook het allereerste begrip van
algemeen toezigt en beheer van staatswege was door de vroegere
verbeteringen, waarin de kiem tot de tegenwoordige inrigting
voorafgegaan.

ons vaderland vóór meer dan vijftig jaren het voorbeeld van ijverige
achtbare belangstelling in de verbetering van het lager onderwijs, ge-
met de bevordering van zedelijke verlichting en beschaving onder den
(als destijds de uitdrukking was) *zoogenaamden gemeenen man*, dit was
et gevolg van eene verordening van den staat. Het werd bewerkt
at eigen inzigt en de welmeenende pogingen van eene vereeniging
lksvrienden, nog heden ten dage bloeijende onder de toen zoo zeer
waarheid gekozen zinspreuk: *Tot nut van 't Algemeen.*

begrip, daarentegen, van een algemeen *toezigt en beheer van staats-*
het onderwijs, of liever, zoo als men plag te spreken, de *nationale*
g, ontstond later, in Frankrijk als een gevolg der staatsomwente-
en bij ons te lande in navolging daarvan, uit een geheel staatkundig
in der tijd duidelijk aangewezen bij de eerste *acte van staatsre-*
die voor de toenmalige bataafsche republiek haar beslag kreeg in
ge na den franschen inval, op het einde der vorige eeuw.
erkers van de nieuwe orde van zaken in Frankrijk, waarbij het
geenerlei herkomen, maar, met verloochening vooral van elken
veerden goddelijken oorsprong, enkel op de algemeene gehecht
in zwang gebragte nieuwe meeningen steunde, waren oordeel-
genoeg, om te beseffen, dat de bestendiging daarvan inzonderheid
est zijn in het aankweeken van die zelfde meeningen bij het
lacht. Met dat inzigt maakten zij zich meester van het on-
der jeugd, ook ondanks en in weêrwil van de ouders, naar den in
n *nationale* uitgesproken stelregel: *les enfans appartiennent à la*
que avant d'appartenir à leurs parens. Daartoe beperkte zich
de zorg van het comité voor de nationale opvoeding niet; alle be-
lden, schrijvers, dichters, de muzijk, de schouwburg, penseel en
kunst, werden tot de verlichting van meer volwassenen dienstbaar
in alles naar de behoefte van den tijd; zoo lat men, van de vol-
vernietiging van alle geloof tot de erkentenis van het bestaan van een
wezen teruggekomen, ook weldra eenen begaafden dichter de ver-
ing van een dichtstuk op de onsterfelijkheid gelastte. Na allengskens
terugkeer tot voormalige zoo godsdienstige als staatkundige be-
toen Napoleon de katholijke kerk als godsdienst van den staat her-
had, moest ook het schoolwezen des ganschen keizerrijks, (door hem,
handen van den grootmeester der universiteit, tot nog meerderen klem
heid gebragt,) hem in dat opzigt, even als ook overigens ter be-
g van de door hem ingestelde orde van zaken, volgzaam zijn, en het
nd voorschrift luidde: *Toutes les écoles de l'Université impériale*
ont pour base de leur enseignement: 1°. *les préceptes de la reli-*
catholique, 2°. *la fidélité à l'Empereur*, 3°. *l'obéissance aux statuts*
du corps-enseignant, qui ont pour objet l'uniformité de l'instruction et
qui tendent à former pour l'État des citoyens attachés à leur religion,
à leur prince, à leur patrie et à leur famille.

Bij ons te lande, zag men aan het hoofd der zoo even gedachte eerste *acte van staatsregeling* eene reeks van twee en zeventig artikelen gesteld, de eerste acht onder het opschrift *Algemeene Bepalingen*, de overige onder dat van *Burgerlijke en Staatkundige Grondregels*, welke alle het bataafsche volk (daarbij als zelf sprekende ingevoerd) gezegd werd te verklaren voor zoo vele regels, waarnaar het zijne burgerlijke en staatkundige betrekkingen wilde hebben gewijzigd. In art. 1 van die algemeene bepalingen werd de beschaving van *verstand en goede zeden* mede opgenoemd in de omschrijving van het *oogmerk* der maatschappelijke vereeniging. Art. 9 (eerste der grondregels) verklaarde het oppergezag te zijn « *het regt der gansche Maatschappij over elk haarer Leden.* » Men beschouwde de maatschappij als één volksligchaam; natuurlijk, dat het aan dit ligchaam vrij stond zijne leden zoodanigerwijze te vormen, te oefenen en te bekwamen, als het begreep meest met deszelfs belangen te stroken. Daartoe betrokken zich de artikelen 60 en 61 der grondregels, in deze bewoordingen vervat:

60. De Maatschappij wil, dat de verlichting en beschaaving onder haare Leden zoo veel mooglijk bevorderd worde.
61. De Vertegenwoordigende Magt *maakt zoodanige inrigtingen*, waardoor *het Nationale Charakter ten goede gewijzigd*, en de goede zeden bevorderd worden.

Wat verstond men onder dat *ten goede wijzigen van het nationaal karakter?* Voorzeker *niet* het aankweeken van eenig leerstellig godsdienstbegrip. De opstellers van die grondregels en van de daaraan gehechte staatsregeling verklaarden niet eens, gelijk de fransche nationale conventie, dat *zij zelve* het bestaan van een Opperwezen erkenden. Al wat zij in dit opzigt deden, was, dat zij die erkentenis (de eerbiedige erkentenis, zeiden zij, van een Albesturend Opperwezen) den burgers *aanbevolen*, als *versterkende de banden der maatschappij.* (3) Wat zij daarentegen in alles behartigden, en tot de onmisbare voorwaarde maakten van alle voordeelen en gunsten, ja van het staatsburgerschap zelve, was *de staatkundige denkwijze, overeenkomstig met de ingestelde orde van zaken.*

Zoo werd onder anderen bij additioneele artikelen bepaald, dat « de gemeenten der voormaals heerschende kerk » 1) *gedurende nog drie jaren* uit 's lands kas zouden blijven genieten de gewone tractementen van derzelver leeraren en hoogleeraren, bij wijze van pensioen, ten einde die gemeenten middelerwijl schikkingen zouden maken tot derzelver verdere bezoldiging, en 2) *ook tot zoo lange*, het zoogenaamde kindergeld der leeraren; alsmede 3) dat alle leeraars, hoogleeraars en derzelver weduwen, op den 1 Januarij 1798 gepensioneerd geweest zijnde, de hun toegelegde pensioenen gedurende hun leven zouden blijven genieten; dit laatste, echter, *mits* bewijzen toonende « *van hunne verknochtheid aan de tegenwoordige orde van zaken.* »

Overigens mogt *niemand* eenig pensioen, bediening of ambt blijven bekleeden (dus ook geen schoolonderwijzer zijn), zonder in het stemregister te zijn ingeschreven (5), welke inschrijving niet te verkrijgen was dan door het afleggen van de bekende verklaring (6), en ook dit zelfs niet voor « de openbaare aanhangers van het Stadhouderlijk en Foederatief Bestuur, noch ook alle bekende wederstreevers van de groote beginselen der Omwenteling van 1795. » die gedurende den tijd van ten minste *tien* volgende jaren niet tot de inschrijving mogten worden toegelaten (7).

Ondertusschen bleef dit alles voor de toen bestaande school-inrigtingen zonder veel ander gevolg, dan dat met zorgvuldigheid op de staatkundige denkwijze der onderwijzers gelet werd. Trouwens, de « bekende wederstreevers van de groote beginselen » waren meerendeels reeds vroeger door de provisionele besturen ontslagen geworden.

Doch ook dit verflaauwde eerlang; mogelijk wel uit het al meer en meer veld winnend besef, dat over hetzij bestendiging, hetzij verandering van die beginselen, hier te lande niet zoo zeer te beslissen, als wel de leiding van den grooten bondgenoot op te volgen viel.

Aan die voor ons land te eenemaal bijzondere omstandigheid is het allerwaarschijnlijkst toe te schrijven, dat ons schoolwezen, zoo als het zich allengs door de belangstelling van welmeenende begunstigers, en vooral van de maatschappij Tot nut van 't Algemeen, begon te ontwikkelen, — niet, zoo als men gezegd heeft, *tusschen* gouvernement en geestelijkheid geplaatst werd, — maar buiten eigenlijk beheer van het eerste, en aan de laatste, als zoodanig, vreemd bleef.

(*Het vervolg hierna.*)

(1) Een Drietal Bedenkingen beantwoord, *bladz.* 45.
(2) *Jhr. de Jonge van Campens Nieuwland*, *in de zitting van* 31 *Aug.*

(3) *Art.* 8 (*laatste*) *der Algemeene Bepalingen:* « *De eerbiedige erkendtenis van een Albesturend Opperwezen* versterkt de banden der maatschappij, *en blijft ieder en Burger ten duursten* aanbevolen.
(5) *Staatsregeling van* 1798, *art.* 10. (6) *art.* 11. (7) *art.* 15.

NEDERLANDEN.

ZITTING VAN DE TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Woensdag 16 *December.*

Heden zijn ingekomen en naar de commissie *ad hoc* verzonden twee verzoekschriften van tabakshandelaren te Amsterdam, houdende bedenkingen tegen het voorgedragen ontwerp, nopens het tarief, voor zoo verre het artikel tabak aangaat.

Namens de commissie tot de adressen, is, bij monde van den heer van Hooren van Burgh, rapport uitgebragt 1°. op verzoekschriften der gemeentebesturen van Sommelsdijk, Ooltgensplaat, stad aan 't Haringvliet, Stellendam, enz., in Zuid Holland, die hunne bedenkingen voordragen tegen de opvoering der rijks opcenten op de belastingen, voor zoo verre die der gemeenten daardoor eene vermindering zouden moeten ondergaan. Depot ter griffie.

2. Van den heer mr. C. H. baron van Rhemen, burgemeester van Apeldoorn, waarnemende de functiën van ambtenaar bij het kantongeregt aldaar, die het wenschelijk acht, dat aan hen, die deze functiën waarnemen, voor schrijflooneu als anderzins, eene geldelijke tegemoetkoming worde verleend. Hij doet daarbij zien, dat de werkzaamheden, aan die betrekking verbonden, van grooten omvang zijn.

3°. Op een verzoekschrift van den heer ambtenaar bij het O. M. te Huisselingen, als boven. Depôt ter griffie.

De heer Schimmelpenninck heeft nopens deze beide verzoekschriften gezegd, dat bij vroegere gelegenheden de heer van Dam reeds de aandacht der Regering en der kamer op dit onderwerp heeft gevestigd; dat Z. Exc. de minister van justitie destijds verklaard heeft, dat het een onderwerp van overweging bij de Regering zou uitmaken; dat wanneer men de regtvaardigheid en billijkheid in het oog wil houden, het aan geen' redelijken twijfel onderhevig is, dat er aan den geuiten wensch gevolg behoort te worden gegeven; en dat het rapport derhalve behoort te worden gedrukt, opdat het ook onder de oogen des gouvernements zou komen. Dienovereenkomstig is door de kamer besloten.

4°. Op een verzoekschrift van makelaars en handelaars in tabak te Amsterdam en Rotterdam, tegen eene verhooging der inkomende regten op den tabak. Depôt ter griffie en drukken van het rapport.

5°. Van het gemeente-bestuur van Gennep in Limburg, die bezwaren voordragen over de regten op kalk, haardasch en beer. Depôt ter griffie en drukken van het rapport, en:

6°. Van handelaars in wollen en katoenen gewerkte stoffen, houdende bedenkingen tegen het tarief. Depôt ter griffie en drukken van het rapport.

Namens dezelfde commissie, is, bij monde van den heer de Man, rapport uitgebragt. 1°. Op een verzoekschrift van de kamer van koophandel en fabrijken te Rotterdam, die de voornaamste bedenkingen op eenige der voorgestelde wijzigingen in het tarief doet kennen, en van eene aanneming dier bepalingen de nadeeligste gevolgen voor handel en scheepvaart vreest.

2°. Van zeehandelaars, grossiers, fabrijkanten en kooplieden in tabak, te Rotterdam, die vermeenen, dat bij eene aanneming der voorgestelde regten op den tabak, duizenden van ingezetenen des rijks van hunne kostwinning zouden worden beroofd, zonder eenig voordeel aan de schatkist op te leveren.

3°. Van handelaars en pelmolenaars in rijst, te Rotterdam en omliggende plaatsen, tegen de voorgestelde verhooging op de regten van den invoer van rijst.

4°. Van tabakshandelaars te Leyden, Nijmegen, Eindhoven en 's Bosch, benevens van kooplieden in tabak te Rotterdam, die allen hunne bedenkingen voordragen tegen de verhooging der inkomende regten op den tabak. — Alle deze verzoekschriften zullen ter griffie worden nedergelegd en de rapporten gedrukt.

Bij monde van den heer Heloma, is rapport uitgebragt:

MENGELWERK.

DE COMMANDANT GAUTHRIN.

e expeditie en de verstrooijing van het leger der *Vendée*, onder
LLE, verdreven de republikeinsche legerhoofden, door den goeden
aangemoedigd, met den meest mogelijken spoed, het overschot der
gesinden, naar het zuiden en westen van *Bretagne*; latende hier
, alwaar de heerschende gevoelens ten minste twijfelachtig waren,
officier met eenige manschappen achter, om het gezag der conventie
stigen en te handhaven. Tot de zoodanigen behoorde de bataillons-
mandant GAUTHRIN, aan wiens zorg men de geheele uitgestrektheid
en *Pontorson* en *Sint Malo* toevertrouwde. Hij had slechts 500 man
zijne bevelen; doch toen hij deswege eenige aanmerking maakte, ant
e zijn generaal op hoogen toon, dat hij naar willekeur kon doen en
wat hij wilde, en dus 500 man meer dan voldoende waren, indien
et *echte* republikeinsche kracht wist te handelen. Het was maar at
r zaak om, zonder tegenspraak, te gehoorzamen; en zoo deed dan
AUTHRIN. Hij verdeelde zijne weinige manschappen in detachementen
erde die op de belangrijkste punten der streek, die men onder zijn
zigt had gesteld. Hij zelf vestigde zijn verblijf te *Dol*, in het midden
et district, bleef daar geheel stil, doch uiterst opmerkzaam omtrent
gebeurde, even als de spin, die, te midden van haar webbe, be
, als zonder erg schijnt te zitten, doch bij de geringste trilling van
est verwijderden draad gereed is toe te springen.
retagne en in de *Vendée* koesterde men dezelfde gevoelens van
an al spoedig had GAUTHRIN zulks opgemerkt. Eenige geweld-
tooneelen onder het volk deden hem beseffen, dat de republiek
door geweld was te redden. Hij besloot dus daartoe; stelde vier
in staat van beleg, maakte zich meester van een vijftigtal oproe-
en liet de vermetelsten doodschieten. Hier door werd de rust her
de achterhoede des legers beveiligd, de communicatie met *Normandië*
, en er bleef in het geheele arrondissement van *St. Malo* geen
er, hoe getrouw ook aan zijne gevoelens, die niet het gezag der
republiek erkende en eenen in het blaauw gekleeden soldaat zonder den hoed af te nemen durfde voorbijgaan.

Alle deze voordeelen geraakten echter in gevaar. Het gerucht had zich verspreid, dat het leger der *Vendée* op de uiterste grenzen van *Bretagne* was zamengetrokken, weder moed had gevat, en de Republikeinen al het kwaad, dat zij hun gedaan hadden, betaald zetten. Dit gerucht was wel geheel zonder grond, en waarschijnlijk een geheime toeleg; maar het deed niettemin zijne uitwerking. Op verscheiden punten vereenigden en wapenden zich de boeren; sommige posten werden opgeligt, eenige soldaten sneuvelden; GAUTHRIN werd genoodzaakt zijne strijdkrachten te verzamelen, en was het herstel der openbare rust alleen verschuldigd aan de kracht, en den spoed waarmede hij zijne slagen toebragt. Hij verwierf daardoor, in de geheele landstreek, een' zoo schrikverwekkenden naam, dat de inwoners zich dien nog ten huidigen dage herinneren; en nog op dit oogenblik brengt men het wederspannige kind tot zwijgen, door de enkele woorden: « Ik zal den commandant GAUTHRIN roepen. »

Deze mensch scheen door de natuur bestemd voor het ambt, dat hij bekleedde; hij had, zoo als men zegt, geheel het voorkomen voor zijnen stand. Hij was groot van gestalte, en, ofschoon niet geheel onbevallig, vertoonde zich in al zijne deelen de kracht als hoofdtrek. Zijn, naar de gebruiken van dien tijd, gepoederd haar stak bijzonder vreemd af bij zijne dikke zwarte knevels, zwarte wenkbraauwen en oogen, en gaf aan zijn gelaat een woest en dreigend uitzigt. Zijne zware en welluidende stem was donderend, zoodra hij driftig werd. Voegt men nu bij dezen natuurlijken aanleg de herinnering der strafoefeningen, die nog zoo kort geleden door hem waren bevolen, dan zal men zich ligtelijk een denkbeeld kunnen vormen van den schrik, dien zijn gelaat inboezemde, en zijn enkele naam zelfs te weeg bragt.

Op eenen met houtgewas begroeiden heuvel, op nagenoeg gelijken afstand van *Dol* en de zee, verhief zich een oud kasteel, dat men den commandant GAUTHRIN had aangewezen, als het vereenigingspunt van de vijanden der republiek; van dáár was, naar het algemeen zeggen, het teeken tot oproer uitgegaan. Dien ten gevolge besloot GAUTHRIN, gedurende eenigen tijd, aldaar zijn hoofdkwartier te vestigen.

Op zekeren morgen kwam hij aldaar aan, zonder vooraf kennis van zijn bezoek te hebben gegeven, vergezeld van een detachement, talrijk genoeg om een beleefd onthaal te mogen verwachten; dan in het dorp gekomen, dat voor het kasteel lag, zag hij zich te leur gesteld: de hutten waren verlaten, geen enkele schoorsteen rookte, en nergens bespeurde men eenig leven.

« Te drommel, » bromde hij, « zij zijn ontvlugt, of zullen wij het kasteel moeten belegeren? » Eenigzins ongerust beschouwde hij, dan eens de poort van hetzelve, die op het einde der laan door twee wachttorens aan beide zijden gedekt was, en dan eens de dertig manschappen, die hem vergezelden.

Tot het kasteel genaderd, ontving de tamboer van het detachement bevel, om aan de poort te kloppen, hetgeen hij tot drie malen herhaalde, zonder eenig antwoord te bekomen. Bij de derde maal vertoonde zich echter een geweerloop in een der schietgaten, die men in de torentjes had uitgehouwen, een vuurstraal schoot er uit, men hoorde eene ontploffing, en de driekante hoed van den overste tuimelde eenige schreden verder in de sloot, ter zijde van de laan: « Ha! ha! kanaille, » riep GAUTHRIN, « gij zult mij den hoed betalen! voorwaarts, grenadiers! »

Terwijl nu de grenadiers de poort naderden, had GAUTHRIN derzelver toestand vlugtig onderzocht; en met die juistheid van opslag, alleen den krijgsman eigen, had hij al dadelijk bespeurd, dat zij meer dan eene eeuw oud was; dat, daar zij schijnbaar nooit was opgeschilderd, het ijzerwerk noodwendig moest verroest zijn, het houtwerk uit zijne voegen en gedeeltelijk vergaan, en het metselwerk, dat dezelve tot lijst en stut moest dienen, ook grootendeels verarmd moest zijn. Met den rug tegen de deur, de armen op de borst gekruist en de beenen vooruitgestrekt, beproefde hij tot drie malen, door eenen hevigen stoot met zijne breede schouders, dezelve te doen wijken. Bij de eerste reize boog en kraakte zij, de tweede maal braken de oude hengsels, en bij den derden stoot viel de deur naar binnen; terwijl GAUTHRIN, die meer weêrstand had verwacht, deze in haren val volgde en in het stof rolde.

Op hetzelfde oogenblik was hij ook weder te been; nog onbewust van het gevaar, waarin hij zich bevond; aan het einde van het plein stonden een vijftigtal boeren en knechten, in der haast gewapend, deze met een geweer, gene met een zeis, een derde met eenen stok, doch, door hunne

1°. Op onderscheidene adressen van een zeer groot aantal veenlieden in Haskerland, Oost-Stellingwerf, enz. in Vriesland, en ook een uit Zuid-Holland, die hunne klagten ontwikkelen tegen de aangevraagde verhooging van (percent) op den accijns op den turf.

2°. Van een' koopman te Amsterdam, nopens de veranderingen in het tarief, voor zoo veel het artikel vijgen aangaat.

3°. van den heer Wijsmuller, handelaar in papier te Amsterdam, die eene verhooging van het inkomend regt op het papier verzoekt;

4°. Van glasfabrikanten in Drenthe en te Maastricht, die beschermende regten voor het glas, het kristal en, en de laatstgemelde voor de spijkers verzoeken. Depot ter griffie en drukken van het rapport.

Bij monde van den heer van Pankuijs, is rapport uitgebragt: 1°. op een verzoekschrift van azijnmakers te Koudekerk, Amsterdam, Haarlem, Zwolle en de Beverwijk; 2°. op een van fabrikanten van cigaren te 's Bosch, tegen de inkomende regten op de cigaren; en 3°. op eene memorie van den heer van der Tuuk te Haarlem, die zijne wenken en wenschen omtrent den staat en het beheer van 's lands financiën bloot legt. Ook deze verzoekschriften zullen ter griffie worden nedergelegd en de rapporten gedrukt.

Waarna de vergadering onbepaald is gescheiden.

De centrale afdeeling zal morgen over de ontwerpen der begrootings-wetten bijeenkomen.

AMSTERDAM 17 Dec. Uit PARIJS, onder dagteekening van den 15 dezer, des namiddags ten 6 ure, wordt ons het volgende geschreven:

De groote plegtigheid is gelukkig ten einde gebragt.

Van des morgens ten 4 ure af werd in alle de wijken der stad door de tamboers appel geslagen en ten 7½ ure waren alle de legioenen op hunne verzamelplaatsen bijeen. Ten 8 ure bewoog zich deze ontzagchelijke menigte van gewapende burgers naar de Champs Elysées en den weg van Neuilly. Op denzelfden tijd marcheerden de troepen van het garnizoen en der omstreken naar de in het programma vastgestelde plaatsen. Ten 9 ure stond eene hegge van drie gelederen, van af de brug van Neuilly tot aan het plein der Invaliden, in orde geschaard. Men rekent, dat in alles 120 000 man zich bij deze gelegenheid onder de wapenen bevonden. Ten 10 ure is de kist, die de stoffelijke overblijfselen des voormaligen keizers bevat, op den vorstelijken lijkwagen geplaatst. Zoodra dit geschied was, is de flotille de Seine opgevaren, om zich op den weg van den stoet bij de brug van Jena te bevinden. Even vóór 11 ure kondigde het geschut het oogenblik aan, dat de stoet zich op weg begaf. Ten 11 ure precies verscheen de lijkwagen op de brug van Neuilly, begroet door het donderend geroep van: *Leve de Keizer! Leve Frankrijk!* hetwelk uit de ontzagchelijke menigte opging, waarvan de meesten tot schreiens toe waren bewogen. De rijkdom en grootheid van den wagen zelven, die 10 mètres (ned. ellen) lang, 5 mètres breed en 11 mètres hoog is, gaat alle denkbeeld te boven. Hij beweegt zich voort op 4 zwaar en geheel vergulde wielen, en heeft den vorm van een langwerpig vierkant, op welks voorste gedeelte in de gedaante van eenen halven cirkel eene verhevenheid is, op welke eene groep van geniussen de kroon van Karel den Grooten opheft. Aan de vier hoeken zijn vier andere geniussen, die in de eene hand guirlandes dragen en in de andere de bazuin des roems houden. Boven den wagen, tusschen elken der hoeken, prijkt tusschen lauwerkroonen het naamcijfer des keizers. Alle deze versierselen zijn van mat goud. Het voetstuk, op hetwelk de kist stond, is 18 voet lang en 7 voet hoog, en geheel met violetkleurig fluweel bekleed, op hetwelk het cijfer en de wapens van den keizer vermeld staan. Op dit voetstuk bevinden zich 14 cariathiden van meer dan natuurlijke grootte en geheel verguld: zes derzelve staan op elk der zijden, en de twee anderen aan de uiteinden. Met hoofd en handen torschen zij een ontzagchelijk ovalen schild van goud, op hetwelk een dikke bundel van gouden werpspiesen ligt; op dat schild bevindt zich de sarcophaag van antieken vorm, op welks midden de schepter, de hand der geregtigheid en de keizerlijke kroon gelegen zijn. Het geheel van dit monument van fluweel en goud is omtrent 50 voeten hoog. De paarden, die, vier aan vier gespannen, den wagen trokken, hadden allen dekkleeden van goudlaken aan, gevormd in den smaak dergenen, welke in de middeleeuwen bij de tournooijen werden gedragen; alleen de hoeven dezer paarden waren zigtbaar; derzelver manen waren doorvlochten met goud en met witte pluimaadje versierd. Rondom den wagen bevonden zich de 500 zeelieden, met den prins de Joinville aan het hoofd, die het overschot des keizers van St. Helena hebben overgebragt; dadelijk achter denzelve, volgden 1200 à 1500 officieren en soldaten van het oude leger, elk in zijne voormalige wapenrusting. Ten 12½ ure is de lijkwagen onder den triomfboog, dat trotsch gedenkteeken van Frankrijk's roem, aangekomen, en verkondigde het geschut dit op nieuw aan de bevolking. Omstreeks ten 1½ ure bereikte de stoet het hek van het hôtel der Invaliden, alwaar zich de koning bevond, met de hertogen van Orleans, van Nemours, van Aumale en van Montpensier, omgeven door de hooge waardigheidsbekleeders van den staat. Aldaar werd toen het stoffelijk overblijfsel van den man, die Europa, gedurende het vierde van eene eeuw, bewoog, door den prins de Joinville aan zijnen koninklijken vader overgegeven, en werd de lijkkist vervolgens naar den ingang van het hôtel, en van daar in de kerk overgebragt, op de wijze, zoo als bij het programma was bepaald. Ten 2 ure bevond zich de stoet in de kerk, en nam de lijkdienst, verrigt door den aartsbisschop van Parijs, bijgestaan door 12 bisschoppen, eenen aanvang. Tegen 4 ure was deze dienst volbragt, en ten 5 ure keerden alle de legioenen der nationale garde en alle de troepen naar hunne verschillende wijken en kwartieren terug.

De hoofdtoegang tot de Champs-Elysées is ter regter- en ter linkerzijde versierd; 1°. met 34 kolommen, door de heeren Philastre en Cambon vervaardigd, en gedecoreerd door den heer Maillet; 2°. 14 beelden der overwinning, door de heeren Grevenich, Venot en Pascal; 3°. 20 drievoeten, door den heer Ebandy, beeldhouwer en gieter; eindelijk ten 4°. 16 candelabres, door de heeren Marneuf en Combette. De kolommen wisselen met de andere versierselen af; maar de kom der fontein is slechts met 3 drievoeten versierd.

De kolommen zijn 38 voet hoog; zij hebben een vierkant voetstuk, behalve eene, van welke het voetstuk achtkant is; en boven ieder derzelve is eene globe, met eenen gouden adelaar, met uitgespreide vleugelen, geplaatst.

Aan de schacht van elke kolom zijn gehecht: 1°. een bronzen schild, waarop de plaats en dagteekening van eene overwinning des keizers geschreven staat; 2°. eene lauwerkrans onder het schild; 3°. boven dat geheel prijken vier groote driekleurige vaandels, waarop in gouden letters staat: NAPOLEON, *Keizer.*

Van de Paarden van Marly tot aan de Straat Challot, worden de kolommen door een beeld en eenen drievoet der overwinning afgewisseld. Deze beelden en drievoeten staan op gelijke voetstukken als de kolommen. De beelden zijn gevleugeld, en houden in de eene hand kroonen en in de andere den palmtak der onsterfelijkheid.

Eene scherpe koude, maar overigens het uitmuntendste weder heeft dezen dag, die nog jaren lang in de gedachtenis bestaan zal van de Parijzenaren, die hem beleven mogten, gekenmerkt. Het is niet mogelijk, een denkbeeld te geven van de menigte menschen van allen rang en staat, die zich van Neuilly af tot aan de Invaliden toe, langs geheel den weg, dien de stoet had af te leggen, bevonden hebben. De gestrenge maatregelen van orde hebben schier overal elke beweging van voetgangers onmogelijk gemaakt; alle de ramen en alle de daken waren bezet, en waar boomen stonden, overal waren dezelve vol met menschen, waarvan sommigen in houdingen zoo gevaarlijk, dat zij den aanschouwer deden sidderen.

Toen de wagen de brug van Neuilly was overgegaan, moeten 7 à 800 studenten, voorafgegaan van eene groote driekleurige vlag, zich aan denzelven hebben aangesloten en met hem tot aan het uiteinde der Champs-Elysées zijn medegegaan. Eenige officieren en manschappen hebben, zegt men, gepoogd hun het driekleurige vaandel te ontnemen; doch deze poging heeft eene worsteling uitgelokt, ten gevolge waarvan zij in het bezit van hun vaandel gebleven zijn. Deze troep, vermeerderd met een aantal voetgangers en nieuwsgierigen, heeft zich vervolgens naar het hôtel van buitenlandsche zaken gewend en aldaar de kreten: *weg met de ministers! weg met de verraders! weg met Guizot! naar de grenzen!* en andere dergelijke uitroepingen aangeheven. De *Marseillaise* zingende, is zij daarop door eenige straten en naar de kolom op de place *Vendôme* getrokken, alwaar zich de kreten hebben vernieuwd. Tegen 4 ure, zegt men, heeft zich dezelfde troep, die alstoen door een nog grooter aantal nieuwsgierigen gevolgd werd, naar het *Quartier Latin* gewend. Men denkt, dat dergelijke verschijnselen zich, in den loop van den avond, hier en daar wel zullen vernieuwen; doch de regering heeft afdoende maatregelen genomen om alle wanorde te keeren.

Gisteren had eene groote vergadering van alle de buitenlandsche gezanten plaats, in het hôtel van den heer d'Appony. Het schijnt aldaar te zijn besloten, dat het corps diplomatique de lijkplegtigheid niet zoude bijwonen.

— Het heeft Z. M. behaagd aan den heer mr. J. van 's Gravenweert, staatsraad in buitengewone dienst, te vergunnen het aannemen van de versierselen van commandeur der orde van den Verlosser, hem door Z. M. den koning van Griekenland geschonken.

— Door Z. M. zijn, bij continuatie, benoemd tot wethouders in de volgende steden:

In de provincie Noord-Holland: de heeren, voor Amsterdam, mr. P. J. van Naamen van Scherpenzeel en jhr. H. J. Deutz van Assendelft; voor Alkmaar, J. van Leeuwen; voor Edam, P. Peeting; voor Enkhuizen, D. P. Ris; voor Haarlem, H. A. Crommelin en mr. C. C. van Valkenburg; voor Hoorn, P. van Geldrop P. Az.; voor Medemblik, D. Schuitemaker; voor Monnikkendam, F. A. Tinne; voor Purmerend, C. Sant; voor Weesp, J. Vastwijk; voor Zaandam, C. van Goor Hinlopen.

In de provincie Zuid-Holland: de heeren, voor Rotterdam, J. F. Hoffman en J. J. Tavenraat; voor 's Gravenhage, mr. D. van de Wijnpersse en F. J. van Maanen; voor Leyden, P. du Rieu en A. Harteveld Jr.; voor Dordrecht, jhr. P. Repelaer van Spijkenisse; voor Schiedam, D. Verlouw; voor Gouda, mr. J. W. Blanken; voor Vlaardingen, W. van Rossen; voor Maassluis, M. D. Zwager; voor Brielle, mr. N. J. C. Lette van Oostvoorne; voor Woerden, J. Knijff; voor Schoonhoven, G. L. van Oosten Slingeland.

In de provincie Zeeland: de heeren, voor Middelburg, C. A. Rethaan Macaré; voor Zierikzee, J. Nelemans; voor Goes, J. W. Hecking; voor Tholen, C. Boom; voor Vlissingen, A. M. P. Rocholl; voor Veere, W. Nevejans Meijer; voor Sluis, J. L. Stern; voor Hulst, W. Seydlitz; voor Axel, J. Janssens.

In de provincie Groningen: de heeren, voor Groningen, H. W. van Giffen en mr. H. de Ranitz.

In de provincie Drenthe: de heeren, voor Assen, mr. A. Homan; voor Coeverden, B. Cock; voor Meppel, mr. W. L. Tonckens.

— Men schrijft ons, dat Z. M. heeft benoemd tot entreposeur der in- en uitgaande regten te Amsterdam, den heer J. C. de Vriese, thans ontvanger der in- en uitgaande regten en accijnsen te Arnhem.

— Z. M. heeft aan den heer H. J. W. van Aken, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van contrôleur van den waarborg der gouden en zilveren werken te Maastricht, en wel uit hoofde zijner benoeming tot lid van den provincialen raad van Limburg.

— Wij vernemen, dat aan den contrôleur bij het entrepôt alhier, den heer H. L. Schollevanger, buiten bezwaar van de schatkist, is verleend de personele rang van hoofdcontroleur bij gezegd etablissement.

— Door Z. M. zijn benoemd tot kantonregter te Delft, mr. S. Roosendaal; en tot plaatsvervangend kantonregter te Onderdendam, mr. M. Sichterman van de Brake.

— Bij koninklijk besluit is goedgekeurd een plan tot verdeeling van de marken van Neede en Hoonte.

— Aan den med. doct. J. Germain, te Maastricht, is, wegens zijne buitengewone bevordering van de koepok-inenting, de gouden medaille ter waarde van *f* 50 verleend.

— Gisteren is bij de arrondissements regtbank alhier (eerste kamer) de zaak tusschen de omnibus-onderneming van Jonker & C°., en de directie der hollandsche ijzeren spoorweg-maatschappij ten principale behandeld. De voortzetting der pleidooijen is bepaald op 28 Dec. Wij zullen na den afloop daarvan een verslag aan onze lezers mededeelen.

— Uit Dordrecht schrijft men dd. 16 Dec., dat de rivier voor die stad sedert den vorigen dag was toegevroren.

'S GRAVENHAGE 16 Dec. Naar men verneemt, zijn de leden van de eerste kamer der staten generaal bijeengeroepen tegen dingsdag den 22 Dec. aanstaanden.

— De hooge raad der Nederlanden heeft in deszelfs zitting van heden gecasseerd een arrest der criminele regtbank in Holland, dato 5 Junij j.l., in zake van W. G. F. Rose, secretaris van den directeur van policie te Amsterdam, gewezen, en den requirant ontslagen van alle regtsvervolgingen ten deze.

Dit arrest is gegrond op de overweging, dat het niet uit het condemnatoir arrest blijkt, dat de requirant (die veroordeeld is, wegens het bij voortduring bevorderen der ontucht van personen van het vrouwelijk geslacht, beneden de 21 jaren, naar aanleiding van art. 334 *C. P.*) ten deze met eenig doleus opzet gehandeld heeft.

In die zelfde zitting heeft de advocaat mr. Donker Curtius zijne pleitrede voortgezet tot staving van het beroep in cassatie van E. Meeter en J. B. Bolt, tegen een arrest van het hof van Groningen, waarbij zij, wegens geplaatste artikelen in het dagblad *de Tolk der Vrijheid*, en wegens aanranding van de regten en het gezag des Konings, tot gevangenisstraf zijn veroordeeld. De spreker heeft in het breede betoogd, dat de artikels 1 en ... der wet van 1 Junij 1830, verkeerdelijk zijn toegepast; en ook art. ... *W. v. Strafv.* is geschonden, uit hoofde de publieke actie ter zake van laster niet ex officio had mogen worden geëntameerd. Wijders heeft de pleiter den procureur-generaal van het bovenvermeld hof wederlegd.

De procureur-generaal de Bordes zal op den 6 Januarij 1841 zijne conclusiën in deze zaak nemen.

ROTTERDAM 17 Dec. Men verneemt, dat aan den entreposeur H. ... Verniers van der Loeff alhier, tijdelijk en tot wederopzeggens toe, zal bij... ven opgedragen de gelijktijdige waarneming der functiën van gedelegeerde commissaris der in- en uitgaande regten en accijnsen.

P. C. LEYDEN 16 Dec. Heden had alhier plaats de private promotie in de medicijnen van den heer A. C. Bauer, uit Gildenhuis in Bentheim, na de verdediging zijner dissertatio medica inauguralis: *de Parotitide.*

GRONINGEN 14 Dec. Op den 11 dezer zijn aan deze hoogeschool bevorderd tot doctores in de beide regten de heer R. A. Quintus, na te hebben verdediging eene dissertatio juridica inauguralis: *de separatione thori et mensae, praesertim de ea, quae fit mutuo conjugum consensu*; en de heer W. J. Feith, na het verdedigen van eene dissertatio juridica inauguralis: *animadversiones nonnullas exhibens de delicto iterato.*

BELGIË.

ANTWERPEN 16 Dec. Het *Journal du Commerce* bevat het volgende: — Wij vernemen uit eene bron, die alle vertrouwen verdient, dat de heer Pescatore, koopman te Luxemburg, door Z. M. den Koning der Nederlanden Willem II. naar 's Hage is geroepen, ten einde hem te hooren over de voordeelen, die er voor het groothertogdom zouden kunnen ontstaan, bij het sluiten van een handeltractaat met België.

SPANJE.

MADRID 8 Dec. Bij ordonnantie van het provisioneel bestuur, worden met 15 Januarij 1841 de vrijwillige corpsen infanterie en kavallerie ontbonden.

Me zegt, dat een legercorps van 30,000 man onmiddellijk naar de grenzen van Portugal zal worden gezonden, ten einde de vorderingen van het provisioneel bestuur, betrekkelijk de uitvoering op de scheepvaart van de Duero, te ondersteunen. — Het verblijf van den portugeschen gezant, maarschalk Saldanha, in deze hoofdstad staat met die belangrijke questie in verband. De generaal Espartero heeft met den maarschalk reeds verschillende conferenciën gehouden.

Sedert eenige dagen bevindt de generaal Espartero zich ongesteld. — De officieren, die de drukkerij van het dagblad *El Trueno* hebben vernield, zullen geregtelijk vervolgd worden.

ENGELAND.

LONDEN 14 Dec. H. M. de koningin en Z. K. H. prins Albert zullen morgen het paleis van Buckingham verlaten, om zich naar het kasteel ... Windsor te begeven.

Naar men zegt, zal lord Palmerston, bij gelegenheid der promotie welke als belooning voor de schikking der zaken van het Oosten zullen plaats hebben, tot marquis worden verheven.

De engelsche dagbladen van heden deelen de geheele briefwisseling mede tusschen Boghos-Bey, minister van Mehemet-Ali, en den commodore Napier gevoerd, en die de aanneming der voorwaarden, door het britsche gouvernement, aan den pacha voorgesteld, ten gevolge heeft gehad.

Tegenwoordig heerscht te Londen eene groote sterfte; het getal der in de laatste week overledenen bedraagt 225 meer dan in de voorgaande.

De turksche ambassadeur Shekib-effendi is naar Parijs vertrokken; de heer Zohrab, turksch consul-generaal, zal gedurende de korte afwezigheid van Z. Exc. als zaakgelastigde fungeren.

Het goud en zilver, in de bank van Engeland voorhanden, bedroeg in October 1839, nadat er zoo veel geld voor koren naar het vaste land gevoerd was, niet meer dan 2,525,000 £. Van dat tijdstip af is die voorraad langzamerhand weder toegenomen tot in Augustus ll., toen dezelve weder 4,529,000 £ bedroeg. Sedert echter is het goud en zilver in de bank weder gaan verminderen, en bedroeg in September 4,453,000 £; in October 4,145,000 £; in November 3,729,000 £; en bedraagt nu slechts 3,511,000 £.

— De *Morning Post* spot met den franschen *Courrier*, die den Chinezen den raad geeft om hulp tegen de britsche onderdrukking bij Rusland en de Vereenigde Staten te zoeken. Zoo de *Courrier Français*, zegt hij, zoo gemakkelijk tot het chinesche kabinet als eenigen tijd te voren tot dat van den heer Thiers kon doordringen, zou hem deze raad zeer ongerust maken. Maar nu men in Pekin den *Courrier Français* nog niet leest, en commissaris Lin nog geen abonnent is van den heer Leon Faucher, wil hij zich eerst nog in geene noodelooze zorgen toegeven.

DUITSCHLAND.

BERLIJN 13 Dec. Men beweert, dat de generaal Boyen den Schoeler bij de bondsvergadering in Frankfort zal vervangen.

Men wil, dat er binnen kort eene gestrenge ordonnantie zal worden uitgevaardigd, betrekkelijk de viering van den zondag en de feestdagen.

Vóór eenige dagen is er groote receptie geweest bij Z. M. ... Willem Frederik, graaf van Nassau. Z. M. bezoekt van tijd tot tijd den schouwburg, en Hoogstdezelve verschijnt gewoonlijk aan het hof in burgerkleeding, versierd met de orde van den zwarten adelaar.

---

menigte werkelijk geducht. Met luide zegekreten vlogen zij op hem aan, terwijl de republikeinsche soldaten verward binnendrongen, en niet durfden vuren, uit vrees van hunnen aanvoerder te treffen. Zijne tegenwoordigheid van geest redde hem echter: hij wierp zich op nieuw ter neder, en met eene stem, die zich boven al het gedruisch deed hooren, commandeerde hij:

«Grenadiers, — leg aan... vuur!»

Een dertigtal kogels floten hem over het hoofd; even zoo vele geweerschoten hoorde men knallen; daarop eenige pijnlijke klaagtoonen, en toen de dikke rookwolk, waarin hij gehuld stond, was verdwenen, ontwaarde hij niemand om zich dan zijne soldaten, en op eenige schreden afstands vijf boeren, waarvan twee levenloos op den grond lagen; de overigen waren verdwenen. Hij rilde en veranderde van kleur op het zien der twee lijken.

«Maar, heer overste,» zeide een luitenant, die dit bespeurde, «in allen gevalle is het hunne eigen schuld.»

«Ik weet het,» hernam hij op eenen norschen toon, «doch zij zijn desniettemin dood. Men drage zorg voor de drie gekwetsten.»

De belegerden waren zoodanig door schrik bevangen geworden, dat GAUTHRIN, zonder iemand te ontmoeten, tot aan de groote zaal van het kasteel doordrong. Aldaar hadden zich diegenen vereenigd, in welken de schrik nog niet allen moed had uitgedoofd. Een twaalftal, meestal boeren, waren daar te zamen, van welke de twee moedigsten, als twee nieuwerwetsche schildwachten, met eene zeis gewapend, bij de deur hadden post gevat, die men den tijd niet had gehad te sluiten; de overigen, in het midden van het vertrek gegroepeerd, hoorden met nedergeslagen oogen en verlegen eene toespraak aan, waarvan GAUTHRIN de laatste woorden kon onderscheiden, zonder echter den redenaar te kunnen zien.

«Lafaards,» zeide de stem, (eene schelle, bevende en gebroken oude vrouwenstem, welks accent echter nog vol kracht en nadruk was) «op deze wijze voor een handvol soldaten te vlugten, en, zonder slag of stoot, het verblijf uws ouden meesters over te leveren! Gaat zoo voort, ellendigen! laat ook zijne weduwe en zijnen zoon aan hen ter prooi.»

GAUTHRIN vond het ondoelmatig langer te luisteren.

«Ligt neer de zeisen!» riep hij.

Dadelijk zag men eenige geweerloopen dalen, en de borst bedreigen der twee arme duivels, die de deur bewaakten. Zij bleven daar bleek en bewegenloos als beelden staan; terwijl de twee zeisen aan hunne voeten vielen.

Doch op hetzelfde oogenblik knalde een zoo wel gerigt pistoolschot van uit de groep, die zich in het midden der zaal bevond, dat het voor den overste noodlottig zou geweest zijn, indien niet de sabel, die hij in de hand hield, den kogel had afgeweerd. Het lemmet werd verbrijzeld, en GAUTHRIN, die in het eerst meende, dat zijn arm gebroken was, voelde zijne geheele gramschap terugkeeren. Maar hij had zich voorgenomen geen bloed meer te plengen.

Hij was te *Caen* geboren, en het is bijna iedereen bekend, met welke behendigheid de inwoners van dat gedeelte van *Normandië* met den stok weten om te gaan, en welk geducht gebruik als wapen zij daarvan hebben weten te maken. Daarenboven was GAUTHRIN met beide handen even vlug. Aan zijne voeten lag een lange knoestige stok, door een' der vlugtelingen daargelaten; dezen greep hij, en dien snel boven zijn hoofd zwaaijende, stortte hij in de zaal. Dit was het beste middel om zijne soldaten te beletten vuur te geven; ook kenden zij de reuzenkracht van hunnen aanvoerder. Zij steunden op zijnen moed, en weinig verontrust over den uitslag van eenen, in schijn, zoo ongelijken strijd, dachten zij alleen aan het koddig tooneel, dat hij ging vertoonen.

Inderdaad duurde de strijd niet lang: allen vlugtten voor GAUTHRIN, als de Pygmeën voor HERKULES. Twee malen liep hij het strijdperk rond, onder kreten van schrik, woede en smart. Onaangeroerd of geslagen, allen waren in een oogenblik gevat; met uitzondering slechts van een' enkele, iets later gekleed dan de anderen, waarop GAUTHRIN het dan ook bijzonder gemunt had, namelijk hij, die de pistool had afgeschoten.

Deze, een jong mensch, werkelijk het opperhoofd der oproerige bende, had beter dan de overigen stand gehouden, en was, tot nog toe, zijne redding enkel verschuldigd aan eene buitengewone vlugheid. Alleen overig, en door GAUTHRIN, met al de drift aan de overwinning eigen, vervolgd, spoedde hij zich naar eene deur, die den toegang tot de meer afgelegen vertrekken van het kasteel sloot. De commandant volgde hem op den voet, steeds zijnen schrikbarenden knods zwaaijende; doch hij had zijn doelwit slecht genomen, en de deurstijl ontving den slag, die den vlugtende was toegedacht.

Door den slag verwonderd en uit zijn evenwigt gebragt, wankelde GAUTHRIN, maakte een paar zijdelingsche passen, en verloor daardoor zijn vijand eenige oogenblikken uit het gezigt. Toen hij zich weder ... en zijnen arm tot den slag opgeheven had, stond geen ander voor hem dan een in het wit gekleed jong meisje, op wier blanken hals, ... zwarte haar glinsterend neder golfde, en die, het hoofd voor ... buigende, welke haar bedreigde, hem van ter zijde met een schalk... aanzag, en met een glimlach om eenen zoo kleinen welgevormden mond, ... hij nog nimmer gezien had.

GAUTHRIN stond daar, beweegloos, den arm opgeheven, en ... met eene bevende stem en stamelend zeggen:

«Jufvr., ik vraag u wel om vergiffenis.»

«Nu, mijnheer,» zeide het meisje, «als het dan toch volstrekt ... is om iemand te dooden, dan hoop ik toch wel zoo veel waard ... mijn neef.»

«Maar mijne lieve juffer, gij zijt duizend malen meer waard.»

De arme commandant wist niet meer, wat hij vertelde.

«Nu, haast u dan wat,» hernam de schalksche meid, door ... den uitslag, stout geworden, «het is onbeleefd mij zoo lang ... wachten.»

Eindelijk bemerkte de commandant het belagchelijke van zijne ...; daarenboven was zijn tegenstrever uit het venster gesprongen en ... door het park, die regte lijn, die hij in de vertrekken had begonnen; ... glimlachte, liet den arm zakken, wierp zijn wapen weg, en zeide ... stem zoo veel mogelijk verzachtende:

«Wilt gij wel zoo goed zijn mij verder in het kasteel te laten door...»

«Dat hangt af van de voorwaarden, die gij aan het garnizoen voor... als het zich overgeeft?»

«En dat hangt af, van uwe inlichtingen omtrent den staat van ... ander: hoe sterk is het garnizoen?»

Het meisje keerde zich om, en achter in de kamer het venster open...

«*Thans*,» zeide zij, met eene niet te beschrijven minachting in hare stem en op haar gelaat, «*Thans*, zijn er niet meer dan ... wen, mijne tante en ik. Voor mij vraag ik u niets; maar mijne ...

(*Het vervolg en slot hiernevens.*)

STADSNIEUWS.

...t belangstelling verneemt men, dat de heer Prudent, die, gedurende ...kte van den heer Baudot, de directie van het fransche tooneel reeds ...en tijd heeft waargenomen, thans, in weêrwil van de daaraan ver... ...n groote moeijelijkheden, deze directie heeft aanvaard; hopende, dat ...n geabonneerden en *habitués* hem vereeren zullen met hun vertrouwen ...dersteunen met hunne gunst. De voorslagen, door den heer Prudent ...het personeel gedaan, zijn, naar men ons berigt, aangenomen door alle ...ls leden, met uitzondering van een drietal, hetwelk geoordeeld heeft ...ndere voorwaarden te moeten stellen. Men wenscht en hoopt, dat ook ...hoogst verdienstelijke kunstenaren alsnog van hun voornemen, om naar ...s te gaan, terug gebragt kunnen en zullen worden. Ware het anders, ...ertrek zou een aanmerkelijk verlies zijn; maar indien hetzelve wezenlijk ...e had, ook dan vertrouwt de heer Prudent, dat hem de geabon...n en *habitués*, uit aanmerking der hooge verdienste van de meesten ...verige leden, en van de moeijelijke omstandigheden, waarin hij zich ...hen bevindt, hunne gunst en ondersteuning niet zullen onttrekken, ...overtuiging, dat hij alsdan, zoo spoedig doenlijk, het verlies in dezen ...lgemeenen genoege zal trachten te herstellen.

...criminele regtbank in Holland heeft op den 17 Dec. Jan Timmer ...ig verklaard aan diefstal, gepleegd bij nacht door middel van over...ing, en hem dienvolgens veroordeeld tot twee maanden correctionele ...genis, alsmede in de kosten.

...teren avond is eene bejaarde vrouw, in de Jonkerstraat, ziltende bo...ne stoof met vuur, door het vuur vatten harer kleederen deerlijk ge...geraakt en aan de gevolgen overleden.

...ngekomen en gelogeerd in de *Star*, Nes: F. Vaz, koopman, Parijs. ...het *Americaansch Hôtel*, Warmoesstraat: C. Moos, rentenier, Brus... J. Hinsman, scheep kapitein.

182ste KON. NED. LOTERIJ.

Trekking der Tweede Klasse, Woensdag 16 December.

...e Lijst: N°. 6700 een prijs van *f* 7500; N°. 4296 een dito van ...00. 7de Lijst: N°. 6825 een prijs van *f* 1,000.

...VERLEDEN. 10 Dec. A. van Spankeren, 66 j. — 14 Dec. H. Hen..., 70 j. — G. G. Schreiner Sr., 53 j. — 14 Dec. A. G. Rente...n, 41 j.

Beursprijzen der Effecten.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.	AMSTERDAM, 17 Dec. 4½ Ure.					
	volg. de Soct. tot nut des Obligatie-handels.			volgens de Effecten-Societeit.		
	van	tot	gebleven.	laagste.	hoogste.	gebleven.
...L.... Werk. Schuld... à 2½	50	½	3/16	50⅛	3/16	⅛ à 3/16
Dito . . . . . » 5	97	⅛	3/16	97¼	»	»
Uitgest. dito . . »	»	»	»	»	»	»
Kansb. . . . . . » *f*	21¾	22¼	22	22	⅛	22
Amort. Syndic. » 4½	86¾	¾	7/16	86 7/16	½	7/16
Dito . . . . . » 3½	71	⅛	¼	71¼	»	»
Hand. Maatsch. . » 4½	167¾	168¼	168⅛	167½	168⅛	168 à ⅛
O. I. Leening . » 5	94¼	¾	7/16	94⅜	½	7/16 à ½
Spoorw. Haarl. . »	»	»	»	»	»	»
Dito Rijn- . » 4½	»	»	»	»	»	»
...KR... Inschr. G. B. . » 3	»	»	»	»	»	»
...L.... Dito . . . . . » 3	»	»	»	»	»	»
...R.... *Ardoin's* . . . . » 5	22	¼	3/16	22 3/16	»	»
Dito onbep. . » 5	»	»	»	»	»	»
Passive . . . . . »	»	»	»	»	»	»
Deferred . . . . »	»	»	»	»	»	»
...GAL. Oblig. te Lond. . » 3	»	»	»	»	»	»
...LS.... Cert. *L.* & *B.* . . » 5	»	»	»	»	»	»
Dito *F.* & *C°*. » 5	»	»	»	»	»	»
...AND. . 1798, 1816. . » 5	103¾	104¼	104	104	»	»
1828, 1829. » 5	104	¼	»	104	⅛	»
1831, 1833. » 5	»	»	»	»	»	»
Inschr. Assign. . » 6	»	»	»	»	»	»
Cert. dito . . . » 6	»	»	»	»	»	»
...N..... Aand. à fl. 300. . » *f*	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 500. . » »	»	»	»	139¾	»	»
...ERR.. Metaliek . . . . » 5	102¾	103¼	103	103	»	»
Weenb. *G.* & *C°*. » 5	»	»	»	»	»	»
Dito . . . . . » 4	»	»	»	»	»	»
...ILIE.. Dito dito . . » 5	»	»	»	»	»	»

BEURSBERIGT.

De plegtigheid der overbrenging van het stoffelijk overschot des voorma...en franschen keizers te Parijs, zonder ernstige storing der orde af...oopen zijnde, heeft zich alhier de gunstige stemming, waarin gisteren ...e markt verkeerde, niet alleen goed gehandhaafd, maar op nieuw ...kte men veel kooplust op, waardoor de prijzen zich weder verbeterden. ...o als gewoonlijk, waren het ook heden de Integralen en Aand. Handel...tschappij, waarin de omzettingen het meest geanimeerd waren; de eerste ...gen tot 50¼, en de laatste tot 168⅛; de andere binnenlandsche fondsen ...en, bij minder affaire, echter mede beter in prijs.

De vreemde fondsen deelden meerendeels in deze gunstige stemming, ...ook daarvan waren de koersen, ofschoon bij weinig handel, vaster. In ...nieuwe 4 pCt. Russen was heden weder tot verhoogden koers vrij veel ...ire; men besteedde van 86 tot 86¼.

Pruiss. Loten *f* 142¼. Peru 9⅜. Coupons Ardoin 18¼.

Koers *van het Geld:* Beleening 4. Prolongatie 4. Wissel-Disconto ...pCt.

PRIJZEN TEN 5 URE: Integralen 50 5/16. Kansb. *f* 22. Handel-Maatsch. ...¾ à ⅛. Ardoins à £ 85. 5 pCt. 22 3/16 à ¼.

De 93/1 en 19/2 booten beschadigde nieuwe Zantische KRENTEN, ...steren avond in veiling, zijn verkocht van *f* 16 tot *f* 28¼.

WISSELKOERSEN. AMSTERDAM, 17 Dec.

		Geld	Papier.			Geld.	Papier.
Parijs	2/m	56 9/16		Port à Port	3/m	42⅜	
»	kort		56⅞	Genua	2/m	46⅞	
Bordeaux	2/m	56⅝		Livorno	»	39 13/16	
»	kort	56⅞		Napels	»	80	
Madrid	3/m	99		Petersburg	»		1.91½
Cadix	»	93¼		Weenen	6/w	36⅞	
Seville	»	97¾		Augsburg	»	36⅜	
Bilbao	»	98½		Frankfort	»	36¼	
Lissabon	»	42½		Rotterdam		pCt.	

WISSELKOERSEN. ROTTERDAM, 15 Dec.

Londen 2/m *f* 11.90, k. *f* 12.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 14 Dec.

Consols op tijd 3 pCt. 88⅞ à 89. Brazilië 5 pCt. 71 à 72. Columbia ...de Leening, 6 pCt. 25⅝ à ⅞. Mexico 1837 5 pCt. 28¾ à 29. Chili ...pCt. 56 à 57. Ardoins m. c. 5 pCt. 23⅝ à ¾. Passive 5⅞ à ⅞. Deferred 11¾ à 12. Portugal 3 pCt. 21⅝ à ½. Dito 5 pCt. 33¼ à ⅛. Holland 2½ pCt. 51½ à ¼. Dito 5 pCt. 98 à ½. Dito O. I. 5 pCt. 94½ à 95. België 5 pCt. 97¾ à 98¼.

CITY, *maandag avond.* In eenen brief van Beyruth, van den 18 November ll., wordt gemeld, dat, volgens de laatste berigten, Jeruzalem weder onder het bestuur der Ottomanische regering is teruggekeerd. De bevolking, met den cadi aan het hoofd, heeft den gouverneur afgezet, en het geheele egyptische garnizoen krijgsgevangen gemaakt.

De vreemde leeningen, waarmede de beurs zich voortdurend bedreigd ziet, en welker verschijning men in Januarij, tegen dat de dividends betaald worden, verwacht, hielden ook heden de engelsche fondsen gedrukt; ook de buitenlandsche fondsen waren lusteloos. Die van het schier-eiland leeden onder de tijding van nieuwe vertoogen van Spanje tegen Portugal, wegens de scheepvaart op den Douro, als ook van de willekeurige onderdrukking van de liberale drukpers in Madrid. In spaansche 5 pCt. is niets gedaan. Brazilianen waren williger dan verleden week. Indien de prijzen der hollandsche fondsen niet hooger van Amsterdam gekomen waren, zouden deze in de algemeene daling gedeeld hebben; nu is de Werk. Schuld gebleven als zaturdag; de 5 pCt. ⅛ lag.

PARIJS, 14 Dec.

Inschr. op ult. 5 pCt. 111.60. Dito cont. 5 pCt. 111.50. Dito op ult. 3 pCt. 77.60. Dito cont. 3 pCt. 77.45. Bank-Actiën fr. 3330. Ardoins 5 pCt. 24¼. Passive 5¾. Napels Falc. 5 pCt. 101.25. Portugal 3 pCt. 22. Holland 2½ pCt. 52. Haiti fr. 595.

De speculanten schijnen heden, uithoofde van de groote maatregelen van voorzorg, door de regering genomen, geenszins meer bevreesd te zijn voor eenige storing der orde, bij de overbrenging van de assche van Napoleon; de stemming der beurs was dan ook gunstiger, en de prijzen b'even williger; de 3 pCt. stegen van 77.25 tot 77.60, en de 5 pCt. van 111.20 tot 111.60. De vreemde fondsen waren in het algemeen goed prijshoudend. Ardoins ⅛ lager dan ll. zaturdag.

Na de beurs: 3 pCt. 77.65.

Wisselk. Amst. 1/m 209¾; 3/m 208¾.

PARIJS, 15 Dec.

Uithoofde van de plegtigheid van dezen dag, was heden de beurs gesloten.

ANTWERPEN, 16 Dec.

België 5 pCt. 97⅛. Dito 4 pCt. 88¾. Dito 3 pCt. 69½. Metaliek 5 pCt. 107½. Polen Lot. fl. 500. *f* 139½. Dito fl. 300. *f* 123½. Darmst. Loten 24¾. Nassau Lot. 22. Brazilië 5 pCt. 75¾. Ardoins 22¾. Uitgest. 6⅛.

In spaansche fondsen was heden weinig variatie, doordien alhier geene tijdingen van Parijs bekend waren; de prijs der Ardoins opende op 22, en bleef, bij eenige affaire, 22¾ koers. Premie 1/m 22¾, ¾ d. 1. Coupons 18¾. Belgische fondsen waren iets williger, ten gevolge van het verspreide gerucht, dat gisteren te Parijs tot 1 ure alles rustig was gebleven, de 3 pCt. openden op 69½, en bleven gevraagd à 69⅝.

BRUSSEL, 16 Dec.

De fransche post werd heden met ongeduld te gemoet gezien, doordien men verschillende geruchten verspreidde van onlusten, die bij de overbrenging van het lijk van Napoleon zouden plaats hebben; de brieven bepalen zich echter, doordien de post ten 1 ure vertrokken is, slechts tot mededeeling der toebereidselen in den morgen; doch dewijl alhier geene nadere koeriers zijn aangekomen, veronderstelt men met reden, dat de dag rustig is afgeloopen. De markt was alhier dan ook, ofschoon bij weinig handel, williger gestemd; de 5 pCt. belgische fondsen bleven 97; 3 pCt. 69¾. Ardoins 22½.

FRANKFORT A/M, 14 Dec.

Metaliek 5 pCt. 105½. Dito 4 pCt. 99. Dito 3 pCt. 79½. Bank-Actiën *f* 2020. Loten fl. 500. 126½. Dito fl. 250. 113½. Holland 2½ pCt. 48 15/16. Syndic. 4½ pCt. 84⅝. Dito 3½ pCt. 70½. Polen Loten fl. 500. 77¾. Dito fl. 300. 71⅜. Ard. 5 pCt. 24. Portugal 3 pCt. 12½. Taunusbahn *f* 330½.

De handel in fondsen was ook heden vrij geanimeerd, en ofschoon de prijzen weinig gevarieërd hebben, was de stemming gunstig. Het geld is thans weder zeer ruim; de disconto 3½ pCt.

WEENEN, 10 Dec.

Metaliek 5 pCt. 106⅜. Bank-Actiën *f* 1695. Loten fl. 500. *f* 137½. Dito fl. 250. *f* 115.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE 16 December.

— Vervolg van het uittreksel uit het adres van de kamer van koophandel en fabrijken te Rotterdam, aangeboden aan de tweede kamer der staten generaal, houdende bedenkingen tegen de voorgestelde wijzigingen in het tarief der regten op den in-, uit- en doorvoer. (*Zie ons vorig N°.*)

TABAK. Zeer veel van het voorafgaande is ook op dit artikel toepasselijk. Het bestaand regt van 80 c. pr. 100 ℔ voor Maryland, en 70 c. voor Virginy en Kentucky, wordt alhier vrij algemeen, dadelijk, bij aankomst van den geheelen noord-americaanschen aanvoer, betaald, en maar zelden partijen in entrepôt geplaatst, zoodat de schatkist thans van bijna al het weder uitgevoerde de volle regten geniet.

Ten deele heeft dit plaats, omdat ieder vat verschillend is, en afzonderlijk verkocht wordt, zoodat de koopers alles naauwkeurig moeten zien en uitzoeken, ten deele, omdat ruim de helft, ja misschien drie vierden, van hetgeen binnen 's lands wordt gesleten, over de grenzen gaat, hetgeen bij vele ingezetenen, en ook bij de grensbewoners; groot vertier en welvaart verspreidt.

Worden de regten verhoogd, dan kan alleen legale exportatie uit de entrepôts plaats hebben, dan kunnen de naburen op onze grenzen niet meer koopen, en voorzien dezelve zich te Bremen en Hamburg.

Eerstgenoemde plaats is vooral voor ons land een hoogst gevaarlijk concurrent, die den handel in tabak meer en meer tot zich heeft getrokken, doordien de americaansche schepen aldaar, steeds landverhuizers voeden, die hier vroeger geweerd werden, zoodat zij niet zelden in ballast van onze havens moesten terugkeeren.

Mogt men in Nederland den vrijen invoer en handel verzwaren en belemmeren, zoo zullen de bremer handelaars er dadelijk hun voordeel mede weten te doen, en wij dien belangrijken tak van handel en welvaart grootendeels, en waarschijnlijk voor altijd, verliezen. Met veel inspanning en moeite, somwijlen niet zonder opoffering, hebben onze kooplieden in den laatsten tijd een gedeelte van het verloren terrein teruggewonnen, zoodat de tabakshandel zich van deszelfs kwijnenden toestand begint te herstellen, vooral dit jaar zeer belangrijk is toegenomen, en men zich met eenen verderen vooruitgang vleit, indien hij niet onvoorzigtiglijk wordt aangerand.

Dit zou daarenboven geschieden, zonder voordeel voor 's rijks schatkist. Deze zal, het is waar, meer heffen van den inlandschen consummateur, doch daartegen bijna niets van den buitenlandschen genieten. Het débouché op de landgrenzen zal geheel ophouden; alles, wat naar buiten gaat, zal uit de entrepôts worden verzonden; naar den Rijn zal het rijk alleen het vast regt, naar zee niets ontvangen.

De volgende globale berekening zal het beweerde duidelijker in het licht stellen:

Wanneer men den aanvoer van het jaar 1840, te Rotterdam en te Amsterdam, in aanmerking neemt, kan men den geheelen invoer stellen op 26,000 vaten tabak, waarvan de kamer meent, dat zeker geene 4,000 vaten transit zullen worden doorgevoerd; in Amsterdam mag meer dan hier in entrepôt worden opgeslagen, het meeste zal toch door de grossiers, die meestal de koopers zijn, in consumtie worden genomen, eer de weder uitvoer plaats heeft. Van de overige 22,000 vaten zal het rijk, tot de tegenwoordige regten, ten minsten *f* 60,000 aan principaal, zonder Syndicaat te rekenen, ontvangen.

Onze eigene binnenlandsche consumtie wordt op hoogstens 5,000 vaten geschat, hetwelk tot het voorgestelde regt, ad *f* 3 pr. 100 ℔, naauwelijks *f* 60,000 zal afwerpen, aangenomen, dat die consumtie geheel onverminderd blijft, terwijl, zoo als boven is opgemerkt, de handel naar buiten alleen door de entrepôts zal kunnen geschieden.

De kamer neemt de vrijheid, na dit alles, met eenig vertrouwen te vragen: Wat dan bij de twee hoofdartikelen, tabak en rijst, in stede van het beloofde voordeel, het gevolg voor 's lands financiën zijn zal? Het antwoord schijnt haar niet twijfelachtig: teleurstelling en een deficit op het geraamde! Zal men dan deze voorwerpen nog meer bezwaren, of ook andere aan hoogere regten onderwerpen, om den handel derzelve mede, zonder nut voor 's rijks schatkist, in gevaar te brengen en meer of minder te bederven?

Dit is gewis de bedoeling niet der Regering, maar zou nogtans het gevolg kunnen worden der aanneming eener wet, aan U Edel Mogenden voorgedragen, zonder dat de belanghebbende collegiën, welke in deze wel de kamers van koophandel en fabrijken zullen zijn, er op gehoord werden.

Doch er is nog meer! Worden twee van de hoofdartikelen van de noord-americaansche cultuur, tabak en rijst, in Nederland zwaarder belast, dan is het zeer te vreezen, Edel Mogende Heeren! dat de Vereenigde Staten maatregelen van retorsie zullen nemen tegen onze koffij, specerijen, meekrap, jenever, lijnolie, enz., waarvan nu de drie eerste, geheel vrij van regten, aldaar inkomen, en de jenever, in de laatste jaren, eene aanmerkelijke ontheffing heeft genoten.

Mogt dit gebeuren, dan zou aan onze handel, scheepvaart en nijverheid een nieuw en onherstelbaar nadeel toegebragt worden.

De groote handel, tusschen verschillende natiën, is en blijft ruilhandel. Weren of bezwaren wij de producten van anderen, zoo verminderen wij het débouché onzer eigene.

Wat het verhoogde regt op

SIGAREN betreft, zoo is de kamer met de Regering van begrip, dat de binnenlandsche consummateur hetzelve kan betalen, maar zij houdt zich overtuigd, dat het minder dan het bestaande zal opleveren, omdat men het meestal door middel van den sluikhandel zal ontduiken.

Na al het voorafgaande, zal de kamer niet noodig hebben breedvoerig over AMANDELEN, KRENTEN, ROZIJNEN en VIJGEN uit te weiden. Veel van hetgeen bij rijst en tabak is gezegd, vindt ook hier toepassing. Nu wordt veel weer uitgevoerd, waarvan de inkomende regten reeds betaald zijn. Bij hoogere zal die uitvoer of geen plaats grijpen, of uit de entrepôts geschieden.

Tot behoud van ons debiet op de grenzen en in het belang van de tweede hand moet de kamer ook van deze artikelen het verhoogd regt zeer afraden.

ART. 3 der concept-wet is allezins billijk en regtvaardig, en wordt sedert lang, even als eene vermindering van het drukkend lastgeld der schepen in Suriname zelve, door belanghebbenden ingeroepen, daar de aanvoeren der west-indische bezittingen, welke in Suriname nog daarenboven aan een belangrijk uitgaand regt onderworpen zijn, eene gelijkstelling met de oost-indische dringend behoeven.

Het schijnt der kamer toe, dat deze gelijkstelling dadelijk bij eene wet behoorde te worden ingevoerd, en dat al het overige voegzaam zou kunnen wachten, tot aan de geheele geprojecteerde herziening van de wet van 1822 en van het tarief der regten.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Scheepstijdingen.

Gepraaid 10 Dec. bij de Galloper: de schepen Decima, Kapt. Bolhuis; en Christina Agatha, Kapt. Fabins, beide van Amsterdam naar Batavia.

Gepraaid 2 Dec. op 47° N. br. en 28° W. L.: Leontine, Kapt. Johansen, van Rotterdam naar New-York.

— bij de Linie op 20° W. L.: de Clyde, Kapt. Matches, van Batavia naar Amsterdam.

De schepen de Vr. Anna, Kapt. Luktje; de Jonge Barend, Kapt. Stuurman, beide van Hamburg naar Amsterdam; en Roelina, Kapt. Pronk, van van Rotterdam naar Hamburg, waren den 14 Dec., wegens ijsgang op de Eems, te Delfzijl binnengeloopen; het laatste was nog buiten de haven in het ijs bezet.

Het schip Royal William, Kapt. Miller, van Rotterdam naar Liverpool, was den 12 Dec., bij Portland zijnde, de Kapt. door eene stortzee gewond, en 2 man van de equipagie ziek.

Het schip Lady Lake, Kapt. Williams, van Rotterdam naar Aldborough, bij het inkomen gestrand, had den 12 Dec. de lading gelost; het schip was weinig beschadigd.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 16 Dec. Z. W. — M. C. Waaslow, Dagmar, Pernau. H. J. Korter, Anna, Riga.

VLIE en TERSCHELLING, geene lijsten aangekomen.

HELVOET 16 Dec. Z. W. — Niets. De stroom drijft vol ijs.

BRIELLE 16 Dec. Z. W. — Niets. Het schip Margaretha, Kapt. Mewes, is heden morgen van den Heuvel voor de haven gekomen, om heden avond er in te halen.

MAASSLUIS 16 Dec. W. — Niets. De stroom drijft vol ijs.

BROUWERSHAVEN 13 Dec. R. Kroon, Catharina Hendrika, Hamburg n. Rotterdam.

VLISSINGEN 14 en 15 Dec. Walters, Wilhelmina, Riga n. Gent. Cushing, Steghtz, Virginia. Abrahams, 2 Gebroeders, Malaga. Thursing, Havfruen, Riga. Kramer, Juno, dito. Schultz, Hendrika, dito. Freericks, Union, dito, alle 6 n. Antwerpen.

LISSABON 6 Dec. Van Duifele, Vereeniging, Vlaardingen.

NANTES 11 en 12 Dec. Tiktak, Alida Clasina, Liebau. Turgeau, Anaxis, Rotterdam.

HAVRE 12 Dec. Clave, Zepherine, Antwerpen.

DUINKERKEN 12 Dec. Gilbert, 3 Amis, Antwerpen.

BELFAST 9 Dec. Noord, Ceres, Dordrecht.

SHOREHAM 13 Dec. Pratt, Elisabeth, Rotterdam.

Bij DUNGENESS 9 Dec. . . . . ., Terpsichore, Middell. Zee n. Amst.

Bij DOVER 10 Dec. Lecbère, Mary Key, Antwerpen n. Charleston.

HOLYHEAD 12 Dec. De Jonge, Ariadne. . . . . . n. Rotterdam.

MIDDLESBOROUGH 12 Dec. Van den Oever, Jacoba, Yarmouth n. Amsterdam.

HULL 11 Dec. Jonker, Zeldenrust, Elbing.

UITGEZEILD.

MIDDELBURG 12 Dec. Hofman, Minerva, Batavia.

VLISSINGEN 14 Dec. Gaukema, Commerce, Antwerpen n. Londen.

ROUAN 9 Dec. de Jonge, Goede Hoop, Amsterdam.

LIVERPOOL 12 Dec. Eddes, Concordia, Rotterdam. (In lading): Dijkstra, 3 Gezusters, Amsterdam.

CARDIFF 12 Dec. Rentes, Alida en Lucas, Rotterdam.

JERSEY 11 Dec. Pinksterboer, Vertrouwen, Rott. n. Kaap Verd. Eil. Meppelder, Aurora, dito n. St. Ubes.

LONDEN 12 Dec. Ponditch, Eden, Antwerpen.

VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM 17 Dec. *In Lading:* naar Mainz, Anna, W. Stammel; Dusseldorp, Carolina, W. Weerpa; Duisburg, die Jonge Harmz, M. Kimper; Mannheim, Stoltzenfelt, F. Kroll; Urdingen en Neus, Jonge Stephan, W. Hell, van dito, met 2689 ctr.

KEULEN 14 Dec. *Aangekomen:* A. Schneider, van Bingen.

In Lading: naar Rotterdam J. Hölzken; naar Amsterdam H. Bieltjes.

Rijnhoogte te KEULEN 14 Dec., 8 voet, 1 duim. CAUB 13 Dec., 6 voet.

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

LISSABON, J. Engelberg, *Onderneming.* 70 k. Fruit, 2 v., 1 k. Droogerijen, A. U. Bollman; 30 b. Orseille, Gebr. Oppenheim; 135 b. Koopm, de Haan, Dommer en Co.; 134 mooi Zout, 6 boss. Kurk, 1½ p. Wijn, Order.

HANDELSBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

ANTWERPEN 15 Dec. KOFFIJ. Gisteren en heden zijn afgedaan 250 balen Brazil van 28⅝ à 28¼ cs., en 156 balen dito à 28⅞ cons. — SUIKER. (Ruwe.) In veiling, wegens avarij, 322 kisten blond Havana van 30¼ à 33 francs.

ROTTERDAM 16 Dec. RIJST. Heden zijn 6,000 balen Java tot eenen niet juist bekenden prijs verkocht. — TABAK. Tegen 6 Januarij werden 48 vaten Virginy en 29 vaten Maryland in veiling gebragt.

SNEEK 15 Dec. BOTER. Eerste qualiteit *f* 43 à 43¼; minder soort *f* 35 à 39. Door de felle ingevallen vorst, is er geene bepaalde markt geweest; zoodat de prijs nominaal is te beschouwen.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

LONDEN 14 Dec. Wij hadden heden morgen goeden aanvoer van *Tarwe* uit Essex en Kent, maar minder van elders. Daar het schoone drooge weder op de gesteldheid der *Tarwe* een zeer goeden invloed had, kochten onze molenaars met graagte, tot eene verhooging van 2/. per Q., bij heden 3 dagen; zeer weinig slechts bleef onverkocht. Vreemde moet 1/. hooger worden genoteerd, bij tamelijk goeden handel bij gerijven. Puike mout-*Gerst* 1/. hooger; andere soorten als vorige week. *Boonen* en graauwe *Erwten* 1/. lager; witte dito onveranderd. De aanvoer van iersche *Haver* vorige week was ruim, maar heden was niets aan; puike partijtjes gingen vrij wel van de hand, tot omstreeks de prijzen van vorige week; maar alle mindere soorten zijn zeer moeijelijk te verkoopen.

De notering der inlandsche *Tarwe* is als volgt:	rood.	wit.
Essex, Kent en Suffolk	61.67.	66.70.
Dito nieuwe	54.65.	60.66.
Norfolk en Lincoln	57.62.	50.65.
Schotsch (oud).	45.60.	48.63.
Iersch (nomin).	43.54.	54.64.

Buitenlandsche.

Dantziger hoogbonte.	58.68.
Zeeuwsche en andere witte	56.60.
Hamburger en andere roode	55.63.
Russische	50.56.
Dito harde	52.56.
Rostokker en Stettin	61.65.

SCHIEDAM 16 Dec. De prijzen van *Rogge* zijn zonder verandering; de verkoopen waren als volgt: 143/₂ ℔ nieuwe Koersche *f* 206; 141/₂, 142/₂ ℔ nieuwe Liebau *f* 200, 202; 141/₂, 142/₂ ℔ Archangel of Riga *f* 185 à 188, naar termijn van betaling. Sedert maandag zijn vele houders hooger gestemd. *Garst* met weinig handel; 128/₂ ℔ Koersche *f* 172 op 3/m.; men houdt en 125/₂ ℔ Koersche op *f* 170, en 136/₂ ℔ nieuwe Arendsburger op *f* 190. In *Moutwijn* is tot 14 dezer dagelijks veel tot *f* 16 per vat verkocht. Slechts enkele posten werden tot *f* 16¼ afgedaan. Gisteren en heden is geen marktprijs genoteerd, door het besloten water. *Jenever*, Amsterdamsche proef *f* 19¾ à 20¼ per vat, zonder fust.

COMPAGNIESCHAPPEN.

Extract uit eene acte, ten overstaan van den notaris mr. Johannes Commelin, dd. 7 Nov. ll., door alle de deelgenooten in de assurantie-maatschappij, onder de benaming van associatie ter zee-assurantie, alhier gepasseerd, houdende voortzetting der voormelde maatschappij, voor den tijd van tien achtereenvolgende jaren, van af den 1 Januarij 1841, en zulks op dezelfde voorwaarden, met dezelfde regten, en onder dezelfde verpligtingen, zoo voor de deelhebbers als voor commissarissen en de directrice vrouwe Petronella Cornelia ten Cate, wed. Johannes Vollenhoven, als bij de acte, dd. 27 Nov. 1830, zijn bepaald en overeengekomen Bij besluit van Z. M., dd. 2 Nov. ll., N°. 14, is de vergunning tot voorzegde voortzetting verleend geworden.

Extract uit eene acte, ten overstaan van den notaris mr. Johannes Commelin, dd. 20 Nov. ll., gepasseerd, tusschen de heeren J. L. Praetorius ter eenre, en N. P. Renning ter andere zijde, beiden binnen deze stad, houdende overeenkomst, om de door de comparanten sedert het jaar 1835 uitgeoefende affaire van hunnen vader en grootvader, wijlen den heer Nicolaas Praetorius, voor gemeenschappelijke rekening voort te zetten, en dezelve alsnu te bepalen tot den handel en winkelnering in koffij, thee en alle soorten van kruidenierswaren. De affaires zullen gedreven worden onder de firma van Nicolaas Praetorius, en door beide de contractanten, echter uitsluitend voor de zaken dien handel betreffende, worden geteekend. De vennootschap is van af den 1 Aug. ll. aangegaan, voor den tijd van tien achtereenvolgende jaren, en zal, bij gebreke van opzegging, welke 6 maanden vóór de expiratie zal moeten geschieden, gerekend worden telkens voor 1 jaar te zijn verlengd.

Kunsten en Wetenschappen.

NAPOLEON. *Een Lied der toekomst*, door A. VAN DER HOOP, JR. Te *Dordrecht*, bij Van Houtrijve en Bredius, 1840.

De dag is nu dáár, op welken wij, uit Frankrijks hoofdstad, tijding verwachten, omtrent den afloop der plegtigheid van het plaatsen des stoffelijken overschots van Napoleon in de kerk van het hôtel der Invaliden, te Parijs. Die dag is tevens de geschiktste, om nog eens terug te komen, op het dichtstuk, dat aan den invloed der gedachte: NAPOLEON HERGEVEN AAN FRANKRIJK zijn bestaan ontleende, daaraan opzettelijk is toegewijd, en met hare vervulling ook de toekomst ziet vervuld, waarvan het de teekenen als aan het voorhoofd draagt.

De Napoleon van onzen vurigen Rotterdammer is een gelegenheidstuk, maar een gelegenheidstuk, dat met de schoonsten van dergelijke voortbrengselen uit de dagen van geestdrift en nationaal gevoel, in 1830 en 1831, wedijvert. Eene verbazende vlugt van denkbeelden, gloed van hart, stoutheid van uitdrukking, zangerigheid van versificatie, echt dichterlijke aangreep en gang onderscheiden dit uitmuntende dichtstuk, hetwelk, naar onze waardering, zoo niet het beste, dan toch een der voortreffelijksten is, die de heer van der Hoop aan onze letterkunde leverde. Wat de rijmelaar of sukkelaar in poëzij van zijne zangster benzele, de waarachtige dichter heeft oogenblikken, waarin een hoogere geest zijn hoofd en hart vervult. In zulke oogenblikken voorzeker schreven de zangers der oudheid hunne voorspellingen, en ofschoon de gave der profeetsy op latere geslachten niet meer rusten mag, nog heden ten dage, als die gelukkigmakende, alles verhelderende, alles veredelende, alles verheffende geest zich aan hem, in zijne eenzaamheid, openbaart, krijgt zijn werk het voorkomen eener ingeving. In de verrukking, die hem vermeestert, stroomen denkbeelden en vormen hem toe, waaraan hij nimmer te voren dacht; heilige beeldspraak wordt, als uit volle hoornen, op hem uitgegoten, en de taal ontsluit hem geheimen, die hij vroeger nooit opmerkte. In zulke oogenblikken moet, dunkt ons, de *Napoleon* zijn geschreven. Dat die oogenblikken niet lang duren, weten zij, die dezelve kennen. Van dáár dan ook gewis de kortheid van elk der deelen van dit dichtstuk, hetwelk één is door het onderwerp, maar inderdaad uit zeven lierzangen bestaat, aan welke, onder de gedaante van Voorberigt en Opdragt, zich twee andere lierzangen, waarvan één in de fransche taal, verbinden. Alles duidt aan, dat deze negen afzonderlijke zangen als uit éénen adem zijn geschreven, en de verheffing, die in allen heerscht, rangschikt dezelve, naar onze schatting, onder de zeldzame dichtvruchten, die wij gewoon zijn als de voortbrengselen te beschouwen, van hetgeen men *inspiratie* noemt, en waarvan wij hierboven een flaauw denkbeeld gaven.

Gelukkig de dichter, die oogenblikken als deze kent; maar wee hem, wanneer hetgeen dan geschreven werd onder de kritiek vervalt van een kittelig en koel oordeel. Wiskunst of logica moet men in de dithyrambe niet zoeken, en het spreekt wel van zelve, dat het karakter van deze dichtsoort dikwijls eigen zijn moet aan hetgeen uitstorting van verrukking is. Ongelukkiglijk is de letter van zulke uitstortingen ook weinig vatbaar voor beschaving, omdat het beschaven geschieden zou met eene koude hand, die den gloed der verzen zou uitdooven. Aan dit eene en andere is het te wijten, wanneer ook de *Napoleon* hier en daar vlekken heeft, doch de zon zelve heeft vlekken, en wij hebben voor het geheel te veel achting, om onze pen in gal te doopen tot het gispen van enkele gedeelten.

Wil men een staaltje van de verheffing en krachtigen verstrant? Wij kiezen eenige verzen uit het voorberigt:

Ik hoorde een lofzang met hun lasterkreet zich mengelen,
Forsch als een krijgstrompet, zoet als een lied der engelen,
Dat 's Eeuwgen heerlijkheid verkondigt voor Zijn throon.
Daardoor verstomde de aangeheven oorlogstoon
In aller mond, en werd een loflied, lieverlede
Een hymne, God ter eer en 't hoogste goed: de vrede;
De vrede, 't goud der ziel, die dan op de aarde leeft,
Als de Eeuwige in den mensch een welbehagen heeft.
Ik zag dat alles voor het oog der ziel verschijnen;
'k Zonk biddend neder in het stof. De wolkgordijnen
Der toekomst schoven digt. Uit vlammen opgedaagd
Was 't of een Seraf sprak: Zing, stervling, 't geen gij zaagt:
De stroom der poëzij, Gods zetel afgevloten,
Zij in uw zangrig hart niet bruisschend opgesloten,
Geef hem in zangen lucht, het week geslacht ten spijt,
Dat vruchtloos in uw kracht een hoogre kracht bestrijdt.
Gij moogt uw visioen den volken toevertrouwen.
Het ZIJN des dichters is GELOOVEN en AANSCHOUWEN;
't Is zich verheffen tot der hemelgeesten sfeer;
Maar niet om eigen roem, neen, God alléén ter eer!

Wij zouden gaarne uit elk der zangen eene proeve leveren; maar het bestek van een dagblad is daarvoor te klein. Aan den laatsten zang: DES DICHTERS BEDE, ontleenen wij de volgende eerste en laatste coupletten:

De dichterlijke ziel, door geestdrift aangedreven,
Heeft d'opgevlamden gloed in zangen lucht gegeven,
En met den toon der harp geschilderd voor het oor.
Mogt ze al de toekomst in haar zang niet openbaren,
Toch voelde zij Gods kracht haar zwakheid zich verklaren;
Heb, Eeuwge, dank daarvoor!

Al heeft ze Uw raadsbesluit den stervling niet verkondigd;
God, aan Uw majesteit heeft zij zich niet bezondigd,
Uw glorie was haar doel, haar hoop, haar roem alleen!
Dat doet den dichter, wien Uw adem kwam bezielen,
In diepen ootmoed voor Uw zetel nederknielen,
En naadren met gebeên.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

Dat voert hem voor den throon van U, den ongezienen,
Wien met bedekt gelaat de serafs biddend dienen,
Die 't lot der volken op de handpalm wikt en weegt,
En die naar wetten, die geen stervling kan bepalen,
Op 't menschdom stroomen heils en zegen af doet dalen,
Of wraakviolen leêgt.

Bewaar de vrede, God, en schenk Uw eeuwge vrede
Aan hem, wiens wil zoo vaak het zwaard riep uit de schede,
En die door U alleen de zegepalm ontfing;
Maar, toen de koorts naar roem hem 't blinkend staal deed slijpen,
En naar het volkenzwaard der aardregering grijpen,
Door eigen zwaard verging.

Bewaar de vrede, God, opdat ze Uw zegen smaken,
Die voor Uw heilgen naam en Uw vereering blaken,
In zaalge hoop, in liefde, en onverwrikt geloof,
Opdat zij eens Uw kerk ten levensboom zien groeien,
Die alle volkeren, ten spijt van 's afgronds loeiën,
Belommert met zijn loof.

Dan zal de zon des heils in Oost en Westen dagen!
Dan zal men van geen twist meer op Uw bergen wagen;
Gelijk de kooprен slang in 't hart der zandwoestijn,
Zal 't kruis van Uw genâ voor allen 't reddingsteeken,
En 't menschelijk geslacht één volk in alle streken
Met éénen Koning zijn!

Dit weinige zal voor den kenner genoeg zijn, om ons gevoelen over dit dichtstuk te wettigen. Poëzij als deze is eene vergoeding voor het matte, kleur-, gedachten- en ziellooze rijm- en kreupelwerk, dat men in deze dagen dikwerf voor poëzij hoort uitventen. Voor de laatste heeft men genoeg aan het rijmwoordenboek van Witsen Geijsbeek; om de eerste te leveren, moet men dichter en in de kunst meester zijn. Anderen zullen buiten twijfel groote en kleine gebreken in dit gedicht aanwijzen, en de wereld, voet voor voet, onderrigten, of de klemtoon wel precies op hare plaats staat; wij gunnen hun dien kleingeestigen arbeid. Voor ons zelven meenen wij te volstaan met te zeggen, dat er gebreken zijn; maar zelfs die gebreken verraden den meester.

Tegenover den titel prijkt dit werk met het beeld van Napoleon, ten voeten uit, in houtsnede, en met gedrukten rand. Over de fraaiheid der typographische uitvoering hebben wij den uitgeveren alreeds verdienden lof toegezwaaid. Ook de band is fraai, en draagt op eene nieuwe wijze in gouden letteren den titel van het werk en den naam des dichters.

Advertentiën.

(7614) Amortisatie-Syndicaat.

RENTE-BETALING OP HET GROOTBOEK DER NATIONALE SCHULD, gevestigd te *Amsterdam*, over het Halfjaar, verschenen op den Eersten Januarij 1841; in de maand Januarij 1841 en vervolgens.

Van *Vrijdag* den Eersten Januarij 1841, tot *Vrijdag* den Achtsten Januarij daaraanvolgenden.

Op het Eerste Bureau.

Lett.			
A.	Inschr. N°.	1201	tot het laatste N°.
B.	——	» 3001	—— »
C.	——	» 901	—— »
D.	——	» 1201	—— »

Op het Derde Bureau.

Lett.			
L.	Inschr. N°.	1501	tot het laatste N°.
M.	——	» 1501	—— »
N.	——	» 601	—— »
O.	——	» 2101	—— »
P.	——	» 901	—— »
Q.	——	» 1	—— »
R.	——	» 1501	—— »

Op het Tweede Bureau.

Lett.			
E.	Inschr. N°.	601	tot het laatste N°.
F.	——	» 301	—— »
G.	——	» 1501	—— »
H.	——	» 2401	—— »
J.	——	» 601	—— »
K.	——	» 1501	—— »

Op het Vierde Bureau.

Lett.			
S.	Inschr. N°.	2701	tot het laatste N°.
T.	——	» 901	—— »
U.	——	» 301	—— »
V.	——	» 1501	—— »
W.	——	» 1501	—— »
X.	——	» 1	—— »
Y.	——	» 1	—— »
Z.	——	» 301	—— »

Van *Maandag* den Elfden Januarij 1841, tot *Vrijdag* den Vijftienden Januarij daaraanvolgenden.

Op het Eerste Bureau.

Lett.				
A.	Inschr. N°.	1	tot N°. 1200	ingesl.
B.	——	» 1	» 3000	——
C.	——	» 1	» 900	——
D.	——	» 1	» 1200	——

Op het Derde Bureau.

Lett.				
L.	Inschr. N°.	1	tot N°. 1500	ingesl.
M.	——	» 1	» 1500	——
N.	——	» 1	» 600	——
O.	——	» 1	» 2100	——
P.	——	» 1	» 900	——
R.	——	» 1	» 1500	——

Op het Tweede Bureau.

Lett.				
E.	Inschr. N°.	1	tot N°. 600	ingesl
F.	——	» 1	» 300	——
G.	——	» 1	» 1500	——
H.	——	» 1	» 2400	——
J.	——	» 1	» 600	——
K.	——	» 1	» 1500	——

Op het Vierde Bureau.

Lett.				
S.	Inschr. N°.	1	tot N°. 2700	ingesl.
T.	——	» 1	» 900	——
U.	——	» 1	» 300	——
V.	——	» 1	» 1500	——
W.	——	» 1	» 1500	——
Z.	——	» 1	» 300	——

Vervolgens alle Werkdagen, van Maandag den Achttienden Januarij 1841, tot den Vijftienden Mei daaraanvolgenden ingesloten, (*met uitzondering van des Zaturdags*), op alle de vorenstaande Nommers van Inschrijvingen, zonder eenig onderscheid. Overeenkomstig aan Art. 19 van het Koninklijk besluit van den 18 Mei 1818 (*Staatsblad* N°. 24), voor *de tiende of laatste maal*, het Halfjaar verschenen geweest *op den Eersten Julij* 1836.

Aldus geregeld binnen AMSTERDAM, den 17 December 1840.

De Permanente Commissie uit het Amortisatie-Syndicaat
C. H. VAN GRASVELD, *Voorzitter.*
VAN HOYTEMA, *L. S.*

E. G. VAN IJSENDIJK, H. VAN WAIJENBURG ARNZ. en J. OTTERBEEK,
MAKELAARS,
zullen, ingevolge appointement van de Arrondissements-Regtbank, en ten overstaan van den Griffier van gemelde Regtbank,
op *Dingsdag* den 22sten *December* 1840,
des Avonds ten 6 ure, te *Amsterdam*, in de Nes, in *den Brakken Grond*,
VERKOOPEN:
104 Heele en 16 Halve Booten Nieuwe *Zantische* KRENTEN, zoo gezond a's beschadigd, aangebragt met het schip *de Gebroeders*, Kapitein P. C. ZORGDRAGER, gekomen van *Cephalonia*; liggende als nader bij Notitie zal worden aangewezen. (7615)

(7616) MAGAZIJN VAN PELTERIJEN.

De Ondergeteekende heeft de eer aan zijne geëerde Begunstigers te berigten, dat zijn Magazijn ruim gesorteerd is in alle soorten van fijne PELTERIJEN, alsmede de nieuwste Modellen van POLITO'S en SHAWLS-BOURNONS ontvangen heeft.

AMSTERDAM, 16 November 1840.
P. MULLER, *Keizersgracht, hoek Spiegelstraat.*

(7617) ZUINIGE KAGCHELS,

Gebreveteerd door Z. M. den Koning der Belgen.

N. LAMAL, Lakenstraat, N°. 16, te *BRUSSEL.*

Deze Kagchels worden ontstoken zoo als de algemeene Kagchels op steenkolen; zij moeten maar *Tweemaal* van Brandstoffen voorzien worden in de Langste Winterdagen, en vertoren in een Uur maar een half pond steenkolen; zij geven noch stof, noch rook, noch reuk.

Het Depôt van deze Kagchels is te *AMSTERDAM*, ten Huize van den Heer W. KIRCHMAN, *Kalverstraat.*

(7618) Bij W. J. THIEME te [illegible] de Pe[rs] gekomen:

LOHHOFF'S English-Dutch and Dutch-English pocket dictionary bound. . . . .
Dit woordenboek, groot 1,216 pagina's, op velin papier, met eene duidelijke kolonel letter gedrukt, is het volledigste, nebevat *eenige duizenden* woorden meer, dan eenig vroeger in ons land uitgegeven woordenboek.

J. F. COOPER, De Reis naar *America* of de Jagt op Zee, 2 d.

W. S. W. RUSCHENBERGER, Verhaal van eene Reis om de Wereld, gedurende de Jaren 1835—37; benevens het Verslag van een Gezantschap naar den Sultan van Muscat en den Koning van Siam, met eene Plaat van Canton, 2 deelen. . . . .
De *Literary Gazette* zegt hiervan: — « Het is een belangrijk Verhaal, en bevat veel wetenswaardigs, in verband met den Handel en de Staathuishoudkunde, benevens de zeden der Volken, in een' bevalligen vorm voorgedragen. Bij den tegenwoordigen oorlog van Engeland en China is hetzelve hoogst belangrijk. »

Uitgewerkte Oplossingen der Rekenkunstige Vraagstukken, voorkomende in de Beginselen der Stelkunst van J. DE GELDER, door J. M. J. PANTEKOEK, met eene Voorrede van den Hoogleeraar J. DE GELDER. . . . .

Alle de Werken van JACOB CATS, Pracht-Uitgave, 22ste aflev.

(7619) Bij den Boekhandelaar H. LAGERWEIJ, te D[o]recht, is van de Pers gekomen en alom verzonden:

GEDENKSCHRIFTEN
VAN
DE POTTER,
AANGAANDE DE
BELGISCHE OMWENTELIN[G]
1828—1839.

TWEE DEELEN COMPLEET, MET PORTRET.

PRIJS f 6.80.

Onder de belangrijke, vooral voor *Nederland* belangrijke staatk[undige ge]beurtenissen in de laatste tijden, bekleedt voorzeker de geweld[dadige] scheuring der Belgische Gewesten eene eerste plaats Groot war[en de ver]anderingen, die daaruit zijn voortgevloeid; nog doen de nadeel[ige] ook weldadige gevolgen, zich daarvan gevoelen, en zullen zich nog lang aan het oog van den opmerkzamen waarnemer vertoonen.

Gelijk iedere omwenteling rijke stof tot leering biedt voor [vol]ken en vorsten, zoo ontbreekt het ook der Belgische omwenteling geenszins [aan] leerrijke zijde; en dat niet al een voor volken en vorsten, als [...] maar tevens voor iederen staatsburger in het bijzonder, welke st[...] overigens moge zijn ten deel gevallen. Immers, niet alleen de st[...] of hij, die door eenen uitgebreiden werkkring grooten invloed oefen[t op den] gang der maatschappij, maar ook de onopgemerkte geschiedvorsch[er,] inzonderheid ook hij, die in stilte met een' wijsgeerigen blik de [...] gen der menschen bespiedt, en tot de bron en de drijfveeren h[un]den, zoo veel mogelijk, poogt door te dringen, zal in de gedenkschr[iften] Belgische revolutie overvloedige gelegenheid vinden ter vermeerdering [van] kennis aan vele wetenswaardige zaken. Vooral zijn zij eene uitm[untende] school, ter verrijking zijner menschkunde, zoo met betrekking tot in[dividu]'s met betrekking tot mass's, want hier ook kan hij zien, tot wel[ke ui]tersten eene diep onkundige volksmenigte kan vervoerd worden, wanne[er] grootheid beoogende drogredenaars hetzelve van het spoor leiden.

Elke bijdrage, ter toelichting van eene zoo belangrijke geschieden[is, kan] niet anders dan welkom zijn, zelfs al komt zij van eene zijde, [van] wij verwachten kunnen, dat de voorstelling van oorzaken en gevolg[en van] de onze zeer veel zal verschillen. *Audi et alteram partem* is een r[egel,] die ook in deze zaak geene toepassing mag derven.

Onder alle degenen, die in het bovenvermelde treurspel eene [...] rol vervuld hebben, moet ongetwijfeld de eerste rang worden toeg[ekend aan] den merkwaardigen man, wiens afbeeldsel op de beide Boekdeelen [...] is. Meermalen toch, en vooral in het begin, was hij de ziel der [...]ling, de spil, om welke alles draaide, en niettemin is hij de [...] hoofd-revolutionnairen, die bij deze omwenteling zijne rekening n[iet vond].

Het is alzoo der opmerking zeer waardig, dezen man over zij[...] dat zijner medestanders te hooren redekavelen, en dat nog te m[eer, daar] hij al zeer spoedig zich afscheidde van degenen, met wie hij [...] aangevangen. Vele van elders onbekende bijzonderheden, aang[aande de re]volutie en derzelver bewerkers, worden dan ook in zijne *Gedenk[schriften en] Herinneringen* aangetroffen, en men heeft slechts de rijke inhou[d der] beide Deelen in te zien, om zich daarvan te overtuigen. Vooral [...] waardig en leerrijk de verbazende lotwissel, welke DE POTTER te[...] en thans door hem zelven is beschreven. Van uit de gevangenis en [...]schap op den triomfwagen geplaatst, werd hij door het wufte v[olk] vergood, weinig tijds daarna, door dat zelfde volk bijna op[...] doodgeslagen, en leeft thans in verdiende vergetelheid; waarlijk [...] dan zal wel de aandachtige lezing van dit werk er toe kunnen b[...] om, hoezeer dan gewijzigd naar onze zeden en begrippen, nog al[...]les zeer behartigingwaardig te vinden: *Mijn zoon, vrees God, [en den] Koning, en vermeng u niet met diegenen, die naar verandering [...]* SPR. XXIV, Vers 21.

Schouwburgen, Concerten, enz.

STADS SCHOUWBURG. Zaturdag 19 December [...] DE SPELER, OF REVENGE PRAAG, Tooneelspel, in vijf Bedrijven, [...] Hoogduitsch, van *Iffland* Gevolgd door: DE METSELAAR EN DE [...] Nieuw Groot Ballet-Pantomime. *Aanvang ten Zes* [...]

THÉATRE ITALIEN, *Amstelstraat.* (N°. 12 de [l'Abon]nement.) Samedi 19 Decembre 1840. LE BARBIER DE SÉVILLE, O[péra co]mique, en 3 actes; Musique de *Rossini*. Mad. *Donatelli* rempl[ira le rôle] de *Rosine*.

Le Spectacle commencera à 7½ h[eures].

Le Bureau de Location sera ouvert depuis 10½ heures du matin [...] heures après midi.

SALON DES VARIETES, in de *Nes*. Vr[ijdag] 18 December 1840. HIER MAG NIEMAND DOOR, OF DE POST [...] Blijspel met Zang, in één Bedrijf, naar het Fransch *On ne pas[se pas]* [...] hetzelve: DE SECRETARIS EN DE KOK, Blijspel met Zang, in é[én Bedrijf.] Tot slot: DE DRIE GESLUIJERDE DAMES, OF HET POSTHUIS AAN [...]ZEN, Vrolijk Zangspel, in één Bedrijf.

Entrée 75 Cts., welke in vertering zal worden aangenomen.
Aanvang ten 7½ Ure. JH. DUPO[...]

SCHOUWBURG in de *Amstelstraat*. Groot VOCAAL [en IN]STRUMENTAAL CONCERT van IRÉNÉE BARTHE, op Dingsdag den [...] cember 1840. *Aanvang ten 7½ U[re].*

PROGRAMMA.

EERSTE DEEL. 1. Septuor van *Hummel*. — 2. Aria, te zingen d[oor den] Heer *Delvivo*. — 3. Fantaisie (*La Figurante*), voor piano-forte, [...] uit te voeren door den Concertgever. — 4. Cavatine, te zingen d[oor den] Heer *Tuyn*. — 5. Solo voor de Viool, uit te voeren door den He[er] *Koning*. — 6. Fantaisie (*Lucia di Lammermoor*) voor piano-f[orte van] *Döhler*, uit te voeren door den Concertgever.

TWEEDE DEEL. 7. Scherzo van een Septuor van *Hummel*. — [8. ...] (*Belisario*), te zingen door de Heeren *Tuyn* en *Delvivo*. — 9[...] (*Moïse*), voor piano forte, uit te voeren door den Concertgever. — [10. ...] te zingen door den Heer *Delvivo*. — 11. Duo voor piano-forte [en viool] van *Osborne* en *de Bériot*, uit te voeren door den Heer *Koning* [en den] Concertgever. — 12. Twee Romances, te zingen door Mad. *Be*[...]

GEDRUKT BIJ A. Z[...]